

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING
QARORI**19 Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш тартибини такомиллаштириш тўғрисида**

Ишбилармонлик муҳитини тубдан яхшилаш, тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш учун янада қулай шарт-шароитлар яратиш, кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш билан боғлиқ тартиботлар сонини ва муддатларини қисқартириш, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ишбилармонлик муҳитини янада тубдан яхшилаш ва тадбиркорликка янада кенг эркинлик бериш чора-тадбирлари тўғрисида» 2012 йил 18 июлдаги ПФ-4455-сон Фармони ижросини таъминлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Қуйидагилар:

Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни ва у ҳақда тузилган битимларни давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низом 1-иловага мувофиқ;

Туман (шаҳар) ер кадастри дафтارينинг юритиш тартиби тўғрисидаги низом 2-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Шундай тартиб ўрнатилсинки, унга мувофиқ ваколатли органлар, вазирликлар ва идоралар томонидан Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитасининг ҳудудий органларига ахборот тизимлари комплексидан фойдаланган ҳолда:

амалга оширилган кўчмас мулк билан боғлиқ битимлар тўғрисида — нотариал идоралар томонидан, битим расмийлаштирилгандан сўнг икки кун мобайнида;

бузиб ташланиши лозим бўлган уй-жойлар, шунингдек бошқа бинолар ва иншоотлар тўғрисида — Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитасининг ҳудудий органлари томонидан, тегишли давлат органининг уй-жойлар, шунингдек бошқа бинолар ва иншоотлар бузиб ташланиши тўғрисидаги қарори қабул қилингандан сўнг икки кун мобайнида;

кўчмас мулкни ўзгага ўтказишга тақиқлар ва унга нисбатан қўйилган хатга олишлар тўғрисида — Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Суд қарорларини ижро этиш, судлар фаолиятини моддий-техника жиҳатидан ва молиявий таъминлаш департаменти, прокуратура, ички ишлар ва миллий хавфсизлик хизмати органлари томонидан, тегишли қарор қабул қилингандан сўнг икки кун мобайнида;

мулк солиғи ва ер солиғи (ягона ер солиғи) бўйича солиқ қарздорлигининг ҳолати тўғрисида — Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси томонидан, ахборотдан реал вақт режимида фойдаланишни чеклаш бўйича белгиланган талабларга риоя қилган ҳолда ахборот тақдим этилади.

3. Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси:

бир ой муддатда — ушбу қарорнинг 2-бандида кўрсатилган ваколатли

органлар, вазирликлар ва идоралар билан биргаликда, маълумотларни ахборот тизими комплексидан фойдаланган ҳолда тақдим этиш бўйича ўзаро ҳамкорлик қилиш тартибини ишлаб чиқсин ва тасдиқласин;

кўчмас мулкка бўлган рўйхатдан ўтказилган ҳуқуқлар ҳамда улар билан боғлиқ битимлар тўғрисидаги маълумотлар ва кўчмас мулк тўғрисидаги маълумотлар базасида мавжуд бўлган бошқа маълумотлар манфаатдор вазирликлар ва идораларга тақдим этилишини қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда таъминласин;

2014 йилнинг 1 июлигача Ўзбекистон Республикаси Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитаси билан биргаликда амалдаги «бир ойна» принципи бўйича кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни рўйхатдан ўтказиш бўйича амалдаги дастурий таъминотни ушбу қарор талабларига мувофиқлаштирсин;

ер кадастри дафтарини юритиш бўйича маълумотлар базаси мунтазам янгиланиб боришини таъминловчи дастурий таъминот ишлаб чиқсин ва уни 2015 йил 1 январдан бошлаб жорий қилсин;

бир ой муддатда — мутахассисларни кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш ва ер кадастри дафтарини юритишнинг ушбу қарор билан белгиланган тартибидан фойдаланган ҳолда ўқитиш гуруҳлар бўйича семинарлар ўтказсин;

икки ой муддатда — Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги билан биргаликда ушбу қарордан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

4. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Қишлоқ ва сув хўжалиги, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш ва истеъмол товарлари масалалари ахборот-таҳлил департаментига юклансин.

**Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири**

Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент ш.,
2014 йил 7 январь,
1-сон

Вазирлар Маҳкамасининг
2014 йил 7 январдаги 1-сон қарорига
1-ИЛОВА

**Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни ва у ҳақда тузилган
битимларни давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби тўғрисида
НИЗОМ**

I. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низом Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодексига, Ўзбекистон Республикасининг Ер кодексига, «Давлат ер кадастри тўғрисида», «Давлат кадастрлари тўғрисида» ва «Ипотека тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунларига, Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ишбилармонлик муҳитини янада тубдан яхшилаш ва тадбиркорликка янада кенг эркинлик бериш чора-тадбирлари тўғрисида» 2012 йил 18 июлдаги ПФ-4455-сон Фармониға мувофиқ, юридик ва жисмоний шахсларнинг ер участкаларига, бинолар ва иншоотларга (шу жумладан ер ости иншоотларига), кўп йиллик дов-дарахтларга бўлган ҳуқуқларини, шунингдек ипотекани ҳамда бинолар ва иншоотлар ва ер участкаларига бўлган ашёвий ҳуқуқлар ипотекаси тўғрисидаги шартномаларни, ахборот-коммуникация технологияларини қўллаб, «бир ойна» тамойили бўйича давлат рўйхатидан ўтказиш тартибини белгилайди.

Ушбу Низом талаблари фойдали қазилмаларни қазиб олиш билан боғлиқ бўлган ер қаърига жорий этилмайди.

2. Кўчмас мулкка бўлган мулк ҳуқуқи ва бошқа ашёвий ҳуқуқлар, бу ҳуқуқларнинг вужудға келиши, бошқа шахсға ўтиши, чекланиши ва бекор бўлиши, шунингдек улар билан боғлиқ битимлар давлат рўйхатидан ўтказилиши керак.

Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни ва у ҳақда тузилган битимларни давлат рўйхатидан ўтказувчи орган ҳуқуқ эгасининг илтимосномасига кўра амалға оширилган рўйхатдан ўтказишни ер участкаларига, бинолар ва иншоотларға, кўп йиллик дарахтларға бўлган ҳуқуқлар давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳномалар бериш йўли билан ёки рўйхатдан ўтказиш учун тақдим этилган ҳужжатға устхат ёзиш йўли билан тасдиқлаши шарт.

3. Юридик ва жисмоний шахсларнинг кўчмас мулкка бўлган мулк ҳуқуқи ва бошқа ашёвий ҳуқуқлари ушбу ҳуқуқлар мазкур Низомға мувофиқ давлат рўйхатидан ўтказилгандан кейин кучға киради.

Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар давлат рўйхатидан ўтказилмасдан амалға оширилган кўчмас мулк билан боғлиқ битимлар ҳақиқий эмас деб ҳисобланади.

4. Кўчмас мулкка бўлган мулк ҳуқуқларини ва бошқа ашёвий ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш юридик ва жисмоний шахсларнинг кўчмас мулкка бўлган мулк ҳуқуқларини ҳимоялаш, кўчмас мулк объектларини ҳисобға

олиш, белгиланган тартибда улар билан боғлиқ битимларни амалга ошириш мақсадида амалга оширилади.

5. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

вақтинчалик иморат — қурилиш даврида вақтинчалик фойдаланиш учун бунёд этилган ва лойиҳа ҳужжатларида назарда тутилмаган иморат;

кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш — юридик ва жисмоний шахсларнинг жумладан битимлар асосида юзага келадиган кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларининг вужудга келганлигини, бошқа шахсга ўтганлигини, чекланишини (юкланишини), бекор бўлишини тан оладиган ҳамда тасдиқлайдиган ҳуқуқий ҳаракат;

кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимларнинг давлат реестри — кўчмас мулк ва уларга бўлган ҳуқуқлар тўғрисидаги маълумотларнинг, ҳуқуқ эгаларининг тизимга солинган жамламаси, у кўчмас мулк объектининг ўрнашган жойи бўйича туман (шаҳар) чегарасида юритилади;

гаров хати — кўчмас мулк гаровга қўйилганлиги тўғрисидаги қарзлик гувоҳномаси, қарз берувчига — юридик ёки жисмоний шахсга банк томонидан берилади;

бино — функционал мақсадига қараб одамлар яшаши ёки бўлишига ва ҳар хил турдаги ишлаб чиқариш жараёнларини бажаришга мўлжалланган, ёпиқ ҳажмни ташкил этувчи таянч, тўсма ёки ҳар иккала мақсадга хизмат қилувчи конструкциялардан иборат қурилиш тизими;

ер участкаси — ер юзасининг қайд этилган чегарага, майдонга, жойлашиш манзилига, ҳуқуқий режимга ҳамда давлат ер кадастрида ва ер участкасига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказишга оид ҳужжатларда акс эттириладиган бошқа хусусиятларига эга бўлган қисми;

ипотека — кўчмас мулкни (ер участкасини, бино ва иншоотни) ёки унга бўлган ҳуқуқни мажбуриятни таъминлаш шарти билан гаровга қўйиш, у ушбу мулкни гаров кредитори эгаллигига топширмасдан амалга оширилади;

кадастр йиғмажилди — объектнинг кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни шакллантириш, ҳисобга олиш ва кейинчалик давлат рўйхатидан ўтказиш учун зарур бўлган кадастр суратига олиш, техник инвентаризация қилиш ва паспортлаштиришнинг, махсус текшириш ва изланишларнинг, сифат ва қиймат жиҳатдан баҳолашнинг ҳужжатлари, материаллари ва маълумотлари жамламаси;

кадастр плани — кўчмас мулк объектининг ўрнашган жойини, чегараларини, бинолар, иншоотлар ва бошқа топографик элементларини акс эттирувчи, умумий қабул қилинган шартли белгиларда тузилган чизма ҳужжат;

кадастр рақами — ер участкаси, бино, иншоотнинг ўзига хос, Ўзбекистон Республикаси ҳудудида такрорланмайдиган рақами, у кўчмас мулкни шакллантиришда қонун ҳужжатларида белгиланган тартибга мувофиқ берилади, ва у рўйхатдан ўтказилган ҳуқуқнинг ягона объекти сифатида мавжуд бўлиши даврида сақлаб қолинади;

кўп йиллик дарахтлар — боғлар, токзорлар, тутзорлар ва бошқа ўрмон дарахтлари;

кўчмас мулк — ер участкалари, ер ости бойликлари, бинолар, иншоотлар, кўп йиллик дов-дарахтлар ва ер билан узвий боғланган бошқа мол-мулк, яъни белгиланган мақсадга номутаносиб зарар етказмаган ҳолда жойини ўзгартириш мумкин бўлмайдиган объектлар;

қурилиши тугалланмаган объектлар — қурилиши белгиланган тартибда ажратилган ер участкасида тасдиқланган лойиҳа ҳужжатларига мувофиқ бошланган, лекин муайян кунга келиб тугалланмаган ёки қурилиши тугалланган, лекин давлат комиссияси томонидан фойдаланишга қабул қилинмаган ва уларни қабул қилиш далолатномаси тегишли туман (шаҳар) ҳокимининг қарори билан тасдиқланмаган бино ва иншоотлар;

кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларнинг чекланиши — кўчмас мулк объектининг мулкдори бўлмаган шахсларнинг (ипотекага олувчилар, ижарага олувчилар, кредиторлар ва бошқаларнинг) унга бўлган мулккий ҳуқуқлари;

ёрдамчи-хўжалик иморатлари — ишлаб чиқариш бинолари ва иншоотларига нисбатан ёрдамчи тавсифдаги иморатлар (омборхоналар, бостирмалар, йўлаклар ва шу кабилар), уй ҳайвонлари ва паррандаларини боқиш учун мўлжалланган иморатлар, омборхона, гаражлар, ёзги ошхоналар, тандирхоналар, ертўлалар, ҳаммомлар, ҳовлидаги ҳожатхоналар, душхоналар, иссиқхоналар, ҳовузлар, сауналар, қозонхоналар ва одамларнинг вақтинча туриши билан боғлиқ турли иш турларини бажариш учун мўлжалланган бошқа функционал иморатлар;

ҳуқуқ эгаси — битим асосида ёки қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа асослар бўйича кўчмас мулкка бўлган ҳуқуққа эга юридик ва жисмоний шахс;

рўйхатдан ўтказиш йиғими — кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш учун қонун ҳужжатларида белгиланган тўловлар;

кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш тўғрисидаги аризалар реестри — юридик ва жисмоний шахсларнинг кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш тўғрисидаги аризалари рўйхатга олинадиган электрон файл;

кўчмас мулк ҳақида тузилган битимлар — фуқаро ва юридик шахсларнинг кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни ўрнатишга, ўзгартиришга ёки бекор қилишга (ўзга шахсга ўтказишга, ипотекага қўйишга, узоқ муддатли ижарага, меросни қабул қилишга ва бошқаларга) қаратилган хатти-ҳаракатлари;

сервитут — бегона ер участкасидан чекланган тарзда фойдаланиш ҳуқуқи;

иншоот — ҳар хил турдаги ишлаб чиқариш жараёнларини бажаришга, материаллар, буюмлар, асбоб-ускуналарни сақлашга, одамларнинг вақтинча бўлишига, одамлар, юқлар ва бошқа нарсаларни олиб ўтишга мўлжалланган, таянч, тўсма ёки ҳар иккала мақсадга хизмат қилувчи конструкциялардан иборат ҳажмий, ясси ёки чизиқ тарзидаги ер тепасида, ер юзасида ва ер остида жойлашган қурилиш тизими;

электрон рақамли имзо — электрон ҳужжатдаги мазкур электрон ҳужжат ахборотини электрон рақамли имзонинг ёпиқ калитидан фойдаланган ҳолда махсус ўзгартириш натижасида ҳосил қилинган ҳамда электрон рақамли имзонинг очиқ калити ёрдамида электрон ҳужжатдаги ахборотда хатолик йўқлигини аниқлаш ва электрон рақамли имзо ёпиқ калитининг эгасини идентификация қилиш имкониятини берадиган имзо.

6. Юридик ёки жисмоний шахсларнинг кўчмас мулкка бўлган мулк ва бошқа ашёвий ҳуқуқлари давлат рўйхатидан ўтказиш объектлари ҳисобланади.

Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуққа эга бўлган юридик ва жисмоний шахслар ҳамда кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказувчи органлар мулкка бўлган мулк ва бошқа ашёвий ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш субъектлари ҳисобланади.

7. Юридик ва жисмоний шахсларнинг кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларини ва у ҳақда тузилган битимларни, ипотека ва ипотека тўғрисидаги шартномаларни қўшган ҳолда давлат рўйхатидан ўтказишни, «Ергеодезкадастр» давлат қўмитасининг туман (шаҳар) ер тузиш ва кўчмас мулк кадастри давлат корхоналари (кейинги ўринларда давлат рўйхатидан ўтказувчи орган деб аталади) амалга оширадilar.

Юридик ва жисмоний шахсларга қонун ҳужжатларида назарга тутилган кадастр ва рўйхатга олиш хизматларини тўлиқ ҳажмда кўрсатиш учун ер тузиш ва кўчмас мулк кадастри давлат корхонаси таркибида «бир ойна» бўлими ташкил этилади.

Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқ давлат рўйхатидан ўтказувчи органнинг раҳбари томонидан тайинланадиган масъул шахс (кейинги ўринларда рўйхатга олувчи деб аталади) томонидан давлат рўйхатидан ўтказилади.

8. Кўчмас мулкнинг мулкдорлари ёхуд унга ашёвий ҳуқуқларга эга бўлган юридик ва жисмоний шахслар ёки уларнинг ваколатли шахслари кўчмас мулкка мулк ҳуқуқи ва бошқа ашёвий ҳуқуқлар вужудга келган, бошқага ўтган, чекланган ва бекор бўлган ёхуд кўчмас мулкнинг ҳуқуқий ҳолати ўзгарган кундан бошлаб бир ой муддатда кўчмас мулк жойлашган жойдаги давлат рўйхатидан ўтказувчи органга уларни давлат рўйхатидан ўтказиш учун мурожаат қилишлари мажбурийдир.

Аризага кўчмас мулкка кадастр йиғмажилди ва мазкур Низомнинг IX бўлимида назарда тутилган миқдорда рўйхатга олиш йиғими тўланганлиги тўғрисида тижорат банкининг чиптаси илова қилинади.

Юридик ва жисмоний шахсларнинг аризаси мазкур Низомнинг 1-илова-сида келтирилган шакл бўйича кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни ва унинг билан боғлиқ битимларни давлат рўйхатидан ўтказиш тўғрисидаги аризалар реестри рўйхатга олинади. «Бир ойна» бўлими ходими аризани ва унга илова қилинган кадастр йиғмажилдини қабул қилиб олганлиги тўғрисида тилхат беради.

9. Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестрига киритиш йўли билан амалга оширилади.

Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва унинг билан боғлиқ битимлар давлат реестри мазкур Низомнинг 2-иловасида келтирилган шакл бўйича электрон тарзида ер участкаларига, биноларга, иншоотларга ва дов-дарахтларга бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш бўйича ягона ҳужжат сифатида юритилади.

II. Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни ахборот тизими комплексидан фойдаланиб «бир ойна» принципи бўйича давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби

10. Юридик ва жисмоний шахслар кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш учун давлат рўйхатидан ўтказувчи органга ўзларининг танловларига кўра телекоммуникация каналлари бўйича электрон ҳужжат кўринишида мурожаат қилишга ҳақлидирлар.

11. Ариза электрон рақамли имзони қўллаган ҳолда расмийлаштирилади ва мазкур Низомнинг 8-бандида кўрсатилган зарурий ҳужжатларни илова қилган ҳолда Ўзбекистон Республикаси «Ергеодезкадастр» давлат кўмитасининг Интерактив давлат хизматлари ягона портали ва ахборот ресурси орқали электрон шаклда жўнатилади.

12. Ариза ва кадастр йиғмажилдларини электрон тарзда қабул қилиш ва уларга ишлов бериш тизими ахборот тизимлари комплекси, шунингдек алоқа каналлари ва ахборотни узатиш ва қабул қилишнинг ахборот хавфсизлиги таъминланган дастурий-аппарат воситалари, олинган ахборотга ишлов бериш, уни сақлашнинг дастурий-аппарат воситалари базасида юритилади.

13. Юридик ва жисмоний шахслар кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш учун қуйидаги ишларни амалга оширадilar:

кадастр йиғмажилди маълумотларини ўз ичига олган, электрон рақамли имзо билан имзоланган электрон ҳужжатни шакллантириш ва имзолаш; юридик ва жисмоний шахс ваколатли шахсининг электрон рақамли имзоси билан имзоланган электрон ҳужжатни давлат рўйхатидан ўтказувчи органга жўнатиш.

14. Давлат рўйхатидан ўтказувчи орган электрон ҳужжат олинган куни аризани кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни ва унинг билан битимларни давлат рўйхатидан ўтказиш тўғрисидаги аризалар реестрига киритади.

15. Рўйхатдан ўтказувчи ариза рўйхатга олингандан кейин икки кун мобайнида қуйидаги ишларни амалга оширади:

юридик ва жисмоний шахсга электрон рақамли имзо қўлланиб, жўнатишган ҳужжатлар олинганлигини тасдиқланганлиги тўғрисида хабарнома юбориш;

олинган электрон ҳужжатларни давлат рўйхатидан ўтказувчи органнинг электрон архивида сақлаш;

юридик ва жисмоний шахс ваколатли шахсининг электрон рақамли имзоси ҳақиқийлигини текшириш;

олинган электрон ҳужжатларнинг ушбу Низомнинг 20 — 25, 42 — 46 ва 71-бандлари талабларига мувофиқлигини текшириш.

16. Рўйхатдан ўтказувчи кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқни тасдиқловчи ҳужжатлар мавжуд бўлган тақдирда, кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни мазкур Низомда белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтказилади.

Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказишни рад этиш учун асослар мавжуд бўлган тақдирда, ариза иловалари билан бирга ариза рўйхатга олинган кундан бошлаб уч кун мобайнида давлат рўйхатидан ўтказувчи орган раҳбарининг электрон рақамли имзоси билан электрон кўринишдаги хат билан юридик ва жисмоний шахсга қайтарилади. Ҳужжатлар қайтарилганлиги ҳақида кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни ва унинг билан битимларни давлат рўйхатидан ўтказиш тўғрисидаги аризалар реестрида белги қўйилади. Хатда ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказишни рад этишнинг аниқ сабаблари ва тақдим этилган ҳужжатларда топилган камчиликларни бартараф этиш бўйича тавсиялар кўрсатилади.

Юридик ва жисмоний шахслар камчиликлар тузатилгандан сўнг, кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш тўғрисидаги ариза билан такроран мурожаат қилишлари мумкин.

Кўрсатилган камчиликларни тузатиб ариза такроран жўнатилганда, рўйхатдан ўтказувчи томонидан икки кун мобайнида кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш амалга оширилади.

Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш тўғрисидаги аризани такроран кўриб чиқишда кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказишни рад этиш тўғрисидаги хатда илгари кўрсатилмаган янги асослар бўйича рад этишга йўл қўйилмайди.

17. Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар давлат рўйхатидан ўтказилгандан сўнг давлат рўйхатидан ўтказувчи орган кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларнинг давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳномаларни тайёрлайди ва расмийлаштиради ҳамда уларни буюртма хат билан юридик ёки жисмоний шахсга жўнатади.

Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни ахборот тизимлари комплексини қўллаган ҳолда «бир ойна» тамойили бўйича давлат рўйхатидан ўтказиш схемаси ушбу Низомга 3-иловада келтирилган.

18. Юридик ва жисмоний шахслар нотўғри ёки бузилган маълумотларни тақдим этганлик учун қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгар бўладилар.

III. Ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби

19. Ер участкаларига бўлган қуйидаги ҳуқуқларнинг вужудга келиши, бошқа шахсларга ўтиши ва бекор бўлиши давлат рўйхатидан ўтказилиши лозим:

Ўзбекистон Республикаси фуқароларига яқка тартибда уй-жой куриш ва уй-жойни ободонлаштириш, деҳқон хўжалиги, жамоа боғдорчилиги ва узум-

чилигини юритиш учун, шунингдек қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа ҳолларда берилган ер участкаларига мерос қилиб қолдириладиган умрбод эгалик қилиш ҳуқуқи;

юридик ва жисмоний шахсларга қишлоқ ва ўрмон хўжалиги (қишлоқ хўжалиги кооперативлари (ширкатлари) ва фермер хўжаликлари бундан мустасно) юритиш ва қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа мақсадлар учун берилган ер участкаларига доимий эгалик қилиш ҳуқуқи;

юридик ва жисмоний шахсларга қишлоқ хўжалиги билан боғлиқ бўлмаган эҳтиёжлар учун фойдаланиш муддатлари кўрсатилмай берилган ер участкаларидан доимий фойдаланиш ҳуқуқи;

юридик ва жисмоний шахсларга қишлоқ хўжалиги билан боғлиқ бўлмаган эҳтиёжлар учун фойдаланишнинг муайян муддатини белгилаб берилган ер участкаларидан муддатли (вақтинча) фойдаланиш ҳуқуқи;

юридик ва жисмоний шахслар, шу жумладан хорижий юридик ва жисмоний шахслар томонидан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда хусусийлаштириб ёки сотиб олинган ер участкаларига бўлган мулк ҳуқуқи;

юридик ва жисмоний шахсларга ижарага берилган ер участкаларини ижарага олиш ҳуқуқи.

20. Ер участкаларига бўлган ҳуқуқларнинг вужудга келиши қуйидаги ҳужжатлар асосида рўйхатдан ўтказилади:

ер участкаларига мерос қилиб қолдириладиган умрбод эгалик қилиш ҳуқуқини рўйхатдан ўтказиш учун — давлат ҳокимияти органларининг Ўзбекистон Республикасининг муайян фуқароларига ер участкалари бериш тўғрисидаги, ўз ваколатлари доирасида қабул қилган қарори ёки мерос қилиб олиш ҳуқуқи тўғрисидаги нотариус томонидан берилган гувоҳнома ёхуд бу ҳуқуқ аукцион асосида сотиб олинганлиги тўғрисидаги туман (шаҳар) ҳокими томонидан берилган давлат ордери;

ер участкаларига доимий эгалик қилиш, доимий ва муддатли (вақтинча) фойдаланиш ҳуқуқини рўйхатдан ўтказиш учун — давлат ҳокимияти органларининг муайян юридик ва жисмоний шахсларга ер участкаси бериш тўғрисидаги, ўз ваколатлари доирасида қабул қилган қарори;

ер участкаларига бўлган мулк ҳуқуқини рўйхатдан ўтказиш учун — давлат мулкни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари томонидан берилган давлат ордери;

ер участкаларини ижарага олиш ҳуқуқини рўйхатдан ўтказиш учун — давлат ҳокимияти органларининг ер участкасини ижарага бериш тўғрисидаги ўз ваколатлари доирасида қабул қилган қарорлари асосида ваколатли органлар томонидан тузилган ер участкасининг ижара шартномаси.

21. Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг «Ер тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни амал қилган даврда (1990 — 1998 йилларда) олинган ер участкаларига бўлган мерос қилиб қолдириладиган умрбод эгалик қилиш ҳуқуқини давлат рўйхатидан ўтказиш учун қуйидаги ҳужжатлар асос бўлади:

шаҳарлар ҳокимларининг Ўзбекистон Республикаси фуқароларига яқка тартибда уй-жой қуриш ва уй-жойни ободонлаштириш учун шаҳарлар ерла-

ридан мерос қилиб қолдириладиган умрбод эгалик қилиш ҳуқуқида ер участкалари бериш тўғрисидаги қарорлари;

шаҳарчалар ва қишлоқлар (овуллар) фуқаролари ўзини ўзи бошқариш органларининг Ўзбекистон Республикаси фуқароларига яқка тартибда уй-жой қуриш ва уй-жойни ободонлаштириш учун шаҳарчалар ва қишлоқ аҳоли пунктларининг собиқ колхозлар, совхозлар ҳамда бошқа қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги корхоналари, муассасалари ва ташкилотлари ҳудудида бўлмаган ерларидан мерос қилиб қолдириладиган умрбод эгалик қилиш ҳуқуқида ер участкалари бериш тўғрисидаги қарорлари;

қишлоқлар (овуллар) фуқаролари ўзини ўзи бошқариш органларининг Ўзбекистон Республикаси фуқароларига қишлоқ жойларида шахсий ёрдамчи хўжалик юритиш учун мерос қилиб қолдириладиган умрбод эгалик қилиш ҳуқуқида ер участкалари бериш тўғрисидаги қарорлари.

22. Ўзбекистон ССРнинг Ер кодекси амал қилган даврда Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг олинган ер участкаларига бўлган мерос қилиб қолдириладиган умрбод эгалик қилиш ҳуқуқини давлат рўйхатидан ўтказиш учун қуйидаги ҳужжатлар асос бўлади:

тегишли туманлар, шаҳарлар ва шаҳарчалар халқ депутатлари Кенгашлари ижроия қўмиталарининг яқка тартибда уй-жой қуриш учун ер участкалари бериш тўғрисидаги қарорлари;

тегишли қишлоқлар (овуллар) халқ депутатлари Кенгашлари ижроия қўмиталарининг колхозлар аъзоларининг умумий мажлислари баённомаларини ҳамда совхозлар ва бошқа қишлоқ хўжалиги ҳамда ўрмон хўжалиги корхоналари, муассасалари ва ташкилотлари директорларининг фуқароларга яқка тартибда уй-жой қуриш учун ер участкалари бериш ҳақидаги буйруқларини тасдиқлаш тўғрисидаги қарорлари.

23. Ҳуқуқ белгилловчи ҳужжат мавжуд бўлмаган тақдирда, Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг ер участкаларига бўлган мерос қилиб қолдириладиган умрбод эгалик қилиш ҳуқуқини давлат рўйхатидан ўтказиш туман (шаҳар) ҳокимининг ушбу фуқарога мерос қилиб қолдириладиган умрбод эгалик қилиш ҳуқуқида, қонун ҳужжатлари билан белгиланган нормалар чегарасида ер участкаси бериш тўғрисидаги қарори асосида амалга оширилади.

Давлат рўйхатидан ўтказувчи орган томонидан туман (шаҳар) архитектура ва қурилиш бўлими (бошқармаси) билан ҳамкорликда ариза келиб тушган кундан эътиборан етти кун мобайнида туман (шаҳар) ҳокимининг қарори лойиҳаси тайёрланади ва тасдиқлаш учун киритилади.

Туман (шаҳар) ҳокимининг қарори фуқаронинг ер участкасидан амалда фойдаланганлиги учун сабаб бўлган ҳолатлар акс эттирилган аризаси асосида қабул қилинади, аризага ер участкасига ўн беш йил давомида ҳалол, ошқора ва узлуксиз эгалик қилинганлигини тасдиқловчи ҳужжатлар (фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг ариза берувчининг ер участкасига эгалик қилган муддатлари тўғрисидаги, давлат солиқ хизмати органларининг белгиланган муддат учун ер солиғи тўланганлиги тўғрисидаги маълумотномаси) илова қилинади.

24. Давлат рўйхатидан ўтказилиши лозим бўлган ҳуқуқнинг тури давлат ҳокимияти органларининг Ўзбекистон Республикаси фуқароларига ер участкаси бериш тўғрисидаги қарорига мувофиқ қабул қилинади.

Агар давлат ҳокимияти органининг қарорига ҳуқуқ тури кўрсатилмаган бўлса, у ҳолда юридик ва жисмоний шахс учун қуйидаги ҳуқуқлар тан олинади ҳамда рўйхатдан ўтказилиши лозим:

якка тартибда уй-жой қуриш ва уй-жойни ободонлаштириш, деҳқон (шахсий ёрдамчи) хўжалиги ҳамда жамоа боғдорчилиги ва узумчилигини юритиш учун фойдаланиладиган ер участкаларига бўлган мерос қилиб қолдириладиган умрбод эгалик қилиш ҳуқуқи (агар ҳатто давлат ҳокимияти органларининг қарорларида бошқа ҳуқуқ тури кўрсатилган бўлса ҳам);

бинолар ва иншоотлар қуриш учун берилган ер участкасидан доимий фойдаланиш ҳуқуқи;

қишлоқ ва ўрмон хўжалигини юритиш учун берилган ер участкасига доимий эгалик қилиш ҳуқуқи.

25. Бинолар ва иншоотларга бўлган мулк ҳуқуқининг ҳамда бошқа ашёвий ҳуқуқларнинг ўзга шахсга ўтишини давлат рўйхатидан ўтказишда, кўрсатилган объектлар билан эгалланган ва улардан фойдаланиш учун зарур бўлган ер участкасига эгалик қилиш ёки ундан доимий фойдаланиш ҳуқуқи янги ҳуқуқ эгасининг номига расмийлаштирилади.

Турар жой биносига, боғ уйчасига бўлган мулк ҳуқуқи ўзга шахсга ўтган тақдирда, жисмоний шахсларга ушбу иморатларга бўлган мулк ҳуқуқи билан бирга белгиланган тартибда берилган ва унда ушбу иморатлар жойлашган бутун ер участкасига мерос қилиб қолдириладиган умрбод эгалик қилиш ҳуқуқи ҳам ўтади, ер участкасига бўлган ҳуқуқлар уйларни нотариус томонидан тасдиқланган олди-сотди, айирбошлаш, ҳадя, рента, умрбод таъминлаш шарти билан ўзга шахсга ўтказиш шартномалари ва бошқа ҳужжатлар асосида рўйхатдан ўтказилади.

Юридик ва жисмоний шахс бошқа шахсга ўтказиладиган бино ва иншоотлар жойлашган ер участкасининг мулкдори бўлган ҳолларда, янги ҳуқуқ эгаси номига бутун ер участкасига ёки унинг кўчмас мулк эгаллаган ҳамда ундан фойдаланиш учун зарур бўлган қисмига бўлган мулк ҳуқуқи, агар ўзга шахсга ўтказиш шартномаси билан бошқаси назарда тутилмаган бўлса, қонун ҳужжатларига мувофиқ расмийлаштирилади.

Ер участкасига эгалик қилиш ёки ундан доимий фойдаланиш ҳуқуқининг ер участкасида жойлашган барча бинолар ва иншоотларга бўлган ҳуқуқнинг бошқа шахсга ўтиши муносабати билан ўзга шахсга ўтиши олди-сотди ва ўзга шахсга ўтишнинг бошқа турларига оид шартномалар, мулкдорларнинг ёки улар томонидан ваколатланган шахсларнинг қарорлари, суд қарори ёхуд суд ижрочисининг қарори ёки қарз ундирувчи ҳамда қарздор ўртасида бино ва иншоотларни топшириш тўғрисидаги суд ижрочиси томонидан тасдиқланган далолатнома, шунингдек бино ва иншоотларга бўлган мулк ҳуқуқи ва бошқа ашёвий ҳуқуқлар ундан бошқага ўтадиган шахснинг ер участкасига оид ҳуқуқ белгилувчи ҳужжатлари асосида рўйхатдан ўтказилади.

Айрим бинолар ва иншоотларга ёки уларнинг бир қисмига бўлган

хуқуқнинг бошқа шахсга ўтиши муносабати билан вужудга келган ер участкасига эгалик қилиш ёки ундан доимий фойдаланиш хуқуқининг ўзга шахсга ўтиши давлат ҳокимияти органининг ер участкасини олдинги ердан фойдаланувчидан олиб қўйиш ҳамда уни янги ердан фойдаланувчига белгиланган мақсадлар бўйича фойдаланиш учун зарур бўлган ўлчамларда бериш тўғрисидаги қарори асосида рўйхатдан ўтказилади. Қарор ариза келиб тушган кундан эътиборан беш кун мобайнида ушбу банднинг тўртинчи хатбошида кўрсатилган ҳужжатлар асосида қабул қилинади.

Бунда янги хуқуқ эгасига иморат ва иншоотларга бўлган хуқуқнинг олдинги эгасида ер участкасига бўлган хуқуқ ўтади.

26. Ер участкасининг умумий майдони ва чегаралари, унга бўлган илгари рўйхатдан ўтказилган хуқуқ тури ўзгарган тақдирда, юридик ва жисмоний шахслар бир ой муддатда давлат рўйхатидан ўтказувчи органга ер участкаларига бўлган хуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш тўғрисидаги ҳужжатларга ўзгартишлар киритиш ҳақида ариза беришлари шарт. Аризага ер участкасининг умумий майдони, чегаралари ва хуқуқ тури ўзгарганлигини тасдиқловчи ҳужжатлар илова қилинади.

Ер участкасига бўлган хуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш тўғрисидаги ҳужжатларга ўзгартиришлар киритиш жараёнида қуйидаги ишлар бажарилади:

аризага илова қилинган ҳужжатлар текширилади;

мавжуд план-картографик материаллардан фойдаланиб, ер участкасининг янги кадастр плани чизилади;

кўчмас мулкка бўлган хуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестрига, шунингдек кадастр йиғмажилдига тегишли ўзгартиришлар киритилади;

юридик ва жисмоний шахсга ер участкасига бўлган хуқуқнинг давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисида гувоҳнома берилади.

27. Юридик ва жисмоний шахслар ёки уларнинг белгиланган тартибда ваколатланган вакиллари тегишли давлат ҳокимияти органларининг қарори ёки бошқа асослар бўйича ер участкаси олинган кундан эътиборан бир ой мобайнида ер участкасининг ўрнашган жойи бўйича давлат рўйхатидан ўтказувчи органга ер участкасига бўлган хуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш тўғрисида ариза беришлари лозим.

Объект қуриш учун ер участкаси олган тадбиркорлик субъектлари ер участкасига бўлган хуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш тўғрисидаги аризани ер участкасини танлаш ҳамда ажратиш материалларини тайёрлаган туман (шаҳар) архитектура ва қурилиш бўлими (бошқармаси) орқали беришлари мумкин. Бунда ер участкаси ажратиш бўйича белгиланган тартибда тайёрланган йиғмажилд кадастр йиғмажилди сифатида қабул қилинади, давлат рўйхатидан ўтказиш эса икки кун мобайнида амалга оширилади.

28. Ер участкасига бўлган хуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш учун рўйхатдан ўтказувчи қуйидаги ишларни бажаради:

аризага илова қилинган ер участкасига кадастр йиғмажилдини (ер участ-

касани ажратиш бўйича йиғмажилдни ер участкасининг чегараларини жойга кўчириш далолатномаси билан бирга) экспертизадан ўтказди;

кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестрига ер участкасига бўлган ҳуқуқлар давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисида ёзув киритади;

ер участкасига бўлган ҳуқуқларнинг давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳномани тайёрлайди ва расмийлаштиради.

29. Рўйхатдан ўтказувчи икки кун мобайнида кадастр йиғмажилдини экспертизадан ўтказди, бу жараёнда у:

ер участкаларига бўлган ҳуқуқлар давлат рўйхатидан ўтказилиши учун асос бўладиган ҳужжатлар ва маълумотларни ўрганиб чиқади;

заруратга кўра юридик ва жисмоний шахслар томонидан тақдим этилган ҳуқуқ белгиловчи ҳужжатлар ва материалларни текширади;

бино ва иншоотлар бошқа шахсга ўтказилишига оид, улар асосида ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни бино ва иншоотларнинг янги мулкдорига ёки уларга бўлган бошқа ашёвий ҳуқуқлар эгасига ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилинган ҳужжатларни текширади;

ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни тасдиқловчи ҳужжатлар мавжуд бўлмаган ёки тақдим этилган ҳужжатлар экспертизадан ўтказилиши зарур бўлган тақдирда, ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказишни тўхтатиб туриш тўғрисида қарор қабул қилади ҳамда бу ҳақда юридик ва жисмоний шахсларни ёзма равишда хабардор қилади;

ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказишни рад этиш учун ушбу Низомнинг 31-бандида назарда тутилган асослар мавжуд бўлган тақдирда, ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказишни рад этиш ҳақида қарор қабул қилади;

ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби тўғрисида юридик ва жисмоний шахсларга тушунтиришлар беради;

ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни ўз вақтида давлат рўйхатидан ўтказишда тақдим этиладиган ҳужжатларнинг ҳамда бошқа зарурий ҳужжатларнинг таркиби тўғрисида юридик ва жисмоний шахсларга беғараз асосда ёрдам кўрсатади;

ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказишни амалга оширмаган ёки бунинг истамайдиган юридик ва жисмоний шахсларни бунинг оқибатлари ҳақида огоҳлантиради.

30. Ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказишни рад этиш учун ушбу Низомнинг 31-бандида назарда тутилган асослар йўқ бўлган тақдирда, рўйхатдан ўтказувчи ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни ариза олинган кундан бошлаб икки кун мобайнида давлат рўйхатидан ўтказди.

Агар тақдим этилган ҳужжатларда техник тавсифдаги аҳамиятсиз камчиликлар ва уларни бартараф этиш имконияти бор бўлса ёки қўшимча ҳужжатлар талаб қилинса, шунингдек тақдим этилган ҳужжатларни экспертизада ўтказиш зарурати бўлса, рўйхатдан ўтказувчи рўйхатдан ўтказишни ариза олинган кундан бошлаб беш кунгача тўхтатиб туриш тўғрисида бир

кун мобайнида қарор қабул қилади. Хужжатлар кўрсатилган камчиликларни бартараф этиш билан тақдим этилган тақдирда, ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш хужжатлар тақдим этилган кундан эътиборан икки кун мобайнида амалга оширилади.

Агар камчиликлар белгиланган муддатда бартараф этилмаган бўлса, рўйхатдан ўтказувчи белгиланган муддат ўтгандан сўнг ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказишни рад этиш тўғрисида қарор қабул қилади, бу ҳақда ариза берувчини ёзма равишда хабардор қилади. Бунда тўланган рўйхатдан ўтказиш йиғимлари қайтариб берилмайди.

31. Ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказишни рад этиш учун қуйидагилар асос бўлади:

давлат рўйхатидан ўтказувчи органда ушбу ер участкасининг мансублиги масаласида низолар борлиги ҳақида гувоҳлик берувчи хужжатларнинг мавжудлиги;

давлат рўйхатидан ўтказувчи органда ушбу ер участкаси қонун хужжатларида белгиланган тартибда олиб қўйилганлиги ҳақидаги маълумотларнинг мавжудлиги;

ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш тўхтатиб турилган ҳолларда тақдим этилган материаллардаги камчиликларнинг рўйхатдан ўтказувчи томонидан белгиланган муддатларда бартараф этилмаслиги;

ҳуқуқларнинг вужудга келишини белгиламайдиган хужжатларнинг тақдим этилиши;

ер участкасига бўлган ҳуқуқларнинг қонун хужжатларида назарда тутилган ҳолларда ва тартибда бекор қилинганлиги.

Ер участкасига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш учун такроран мурожаат этилган тақдирда, рад этиш ҳақидаги хатда илгари кўрсатилмаган янги асослар бўйича давлат рўйхатидан ўтказишни рад этишга йўл қўйилмайди.

32. Ер участкаларига бўлган ҳуқуқларнинг қонун хужжатларида назарда тутилган тартибда белгиланган чекланишлари давлат рўйхатидан ўтказилиши лозим.

Айрим объектлар атрофида муҳофаза зоналари белгиланиши билан боғлиқ ер участкаларига бўлган ҳуқуқларнинг чекланишини давлат рўйхатидан ўтказиш учун тегишли давлат ҳокимияти органларининг муҳофаза зоналарини белгилаш тўғрисидаги қарори асос бўлади. Муҳофаза зоналарида муайян фаолият турларини амалга ошириш ман этилади ёки чекланади.

Ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни чеклаш мерос қилиб қолдирилдиган умрбод эгалик қилиш ҳуқуқини гаровга қўйишда, ер участкасига ижроия хужжатлар бўйича ундирув қаратилганда ва қонун хужжатларида белгиланган бошқа ҳолларда амалга оширилади.

Ер участкаларига бўлган ҳуқуқларнинг чекланишини давлат рўйхатидан ўтказиш кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестрига ҳуқуқларнинг чекланиши ҳақидаги хужжатнинг номини

хамда унинг реквизиитарини кўрсатган ҳолда тегишли ёзув киритиш орқали амалга оширилади.

Ер участкаларига бўлган ҳуқуқларнинг гаровга (ипотекага) қўйишда чекланишини давлат рўйхатидан ўтказиш ушбу Низомнинг VIII бўлимида назарда тутилган тартибда амалга оширилади.

33. Ер участкасига бўлган сервитут давлат рўйхатидан ўтказилиши лозим.

Сервитутни давлат рўйхатидан ўтказиш сервитут белгиланишидан манфаатдор юридик ёки жисмоний шахснинг аризаси бўйича, сервитут белгиланишидан манфаатдор юридик ёки жисмоний шахс ва ерларида сервитут белгиланадиган юридик ёки жисмоний шахслар ўртасида тузилган ёзма келишуви асосида ёки суд қарори бўйича амалга оширилади.

Сервитутни давлат рўйхатидан ўтказиш кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестрига сервитут белгиланиши ҳақидаги ҳужжатнинг номини ҳамда унинг реквизиитарини кўрсатган ҳолда тегишли ёзув киритиш орқали амалга оширилади.

Ер участкасига бўлган ҳуқуқ бошқа шахсга ўтган тақдирда сервитут сақланиб қолинади, у белгилаш учун асослар бекор бўлган ҳолларда бекор қилиниши мумкин.

34. Ер участкаларига бўлган ҳуқуқларнинг қонун ҳужжатларида белгиланган ҳолларда ва тартибда бекор қилиниши давлат рўйхатидан ўтказилиши лозим.

Ер участкаларига бўлган ҳуқуқларнинг бекор қилиниши учун қуйидагилар асос бўлади:

давлат ҳокимияти органларининг ер участкаларининг давлат ва жамоат эҳтиёжлари учун ёки ер қонунчилигининг бузилиши муносабати билан олиб қўйилиши ёхуд ер участкасига бўлган ҳуқуқни унда жойлашган бино ва иншоотлар бошқа шахсга ўтиши муносабати билан қайта расмийлаштириш тўғрисидаги қарорлари;

давлат статистика органларининг юридик шахс Корхоналар ва ташкилотлар ягона реестридан чиқарилганлиги тўғрисидаги ахбороти;

уй-жойларининг бошқа шахсга ўтганлиги бўйича ҳужжатлар, улар муносабати билан ер участкасига бўлган ҳуқуқлар ҳам ўзга шахсга ўтадиган;

ер участкаларига бўлган ҳуқуқларнинг бекор қилиниши бўйича қонун ҳужжатларида белгиланган бошқа ҳужжатлар.

Ер участкаларига бўлган ҳуқуқларнинг бекор қилинишини давлат рўйхатидан ўтказиш кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестрига ҳуқуқнинг бекор қилинганлиги ҳақидаги ҳужжатнинг номини ҳамда унинг реквизиитарини кўрсатган ҳолда тегишли ёзув киритиш орқали амалга оширилади.

Ер участкасига бўлган ҳуқуқларнинг бекор қилиниши муносабати билан юридик ва жисмоний шахслар ер участкасига бўлган ҳуқуқнинг давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги илгари берилган гувоҳнома давлат рўйхатидан ўтказувчи органга қайтаришлари мажбурийдир, гувоҳнома ўз кучини йўқотган деб ҳисобланади.

IV. Бинолар ва иншоотларга бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби

35. Ер юзида, ер тепасида ва ер остида жойлашган бинолар ва иншоотларга бўлган мулк ҳуқуқи, хўжалик юритиш ҳуқуқи ва оператив бошқариш ҳуқуқи, бу ҳуқуқларнинг вужудга келиши, ўзга шахсга ўтиши, чекланиши ва бекор қилиниши давлат рўйхатидан ўтказилиши лозим.

Ер остида жойлашган иншоотларни давлат рўйхатидан ўтказишда уларнинг тавсифи ушбу иншоотларнинг қурилиш лойиҳаси маълумотлари бўйича қабул қилинади.

36. Муайян юридик ёки жисмоний шахснинг алоҳида ер участкасида жойлашган, алоҳида кадастр рақамига эга бўлган бино ва иншоотларга, жумладан улар ёнидаги ёрдамчи-хўжалик иморатларига бўлган ҳуқуқи рўйхатдан ўтказиш объекти ҳисобланади.

Турли ёрдамчи-хўжалик иморатларига бўлган ҳуқуқлар асосий бино ёки иншоотдан алоҳида тарзда давлат рўйхатидан ўтказилмайди.

37. Кўп квартирالي уйлардаги квартираларга ва яшаш учун мўлжалланмаган жойларга бўлган мулк ҳуқуқини давлат рўйхатидан ўтказиш ҳар бир мулкдор бўйича алоҳида амалга оширилади.

Уй-жой қурилиши ширкатларига тегишли уй-жойларига бўлган ҳуқуқлар тегишли ширкат номига, ушбу ширкат аъзолари рўйхатини илова қилган ҳолда рўйхатдан ўтказилади.

38. Давлат рўйхатидан қурилиши тугалланган ва фойдаланишга белгиланган тартибда қабул қилинган бино ва иншоотларга бўлган ҳуқуқлар ўтказилади.

39. Ўзбошимчалик билан қурилган бинолар ва иншоотларга бўлган ҳуқуқлар, бинолар ва иншоотларга бўлган мулк ҳуқуқининг суд томонидан тан олинishi ҳоллари бундан мустасно, шунингдек қурилиш даврида фойдаланиш учун қурилган вақтинчалик иморатларга бўлган ҳуқуқлар давлат рўйхатидан ўтказилмайди.

40. Юридик ва жисмоний шахсларнинг мулкида бўлган бинолар ва иншоотлар улар томонидан янги яратилган юридик шахсларнинг устав фондига киритилган тақдирда, ушбу бино ва иншоотларга бўлган мулк ҳуқуқи янги яратилган юридик шахслар номига рўйхатдан ўтказилади.

41. Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш учун ҳужжатларнинг асл нусхалари тақдим этилади, улар рўйхатдан ўтказилгандан сўнг ҳуқуқ эгасига қайтариб берилади.

42. Бино ва иншоотларга мулк ҳуқуқининг вужудга келишини тасдиқловчи ҳужжатлар қуйидагилардан иборат:

туман (шаҳар) ҳокимининг қурилиши тугалланган бинони, иншоотни, уйни фойдаланишга қабул қилиш тўғрисидаги комиссия далолатномасини тасдиқлаш ҳақидаги қарори;

нотариус томонидан тасдиқланган уй, квартиранинг олди-сотди шартномаси;

бино ва иншоот бўйича топшириш-қабул қилиш далолатномаси билан бирга олди-сотди шартномаси;

корхонани, топшириш-қабул қилиш далолатномаси билан бирга нотариус томонидан тасдиқланган олди-сотди шартномаси;

нотариус томонидан тасдиқланган лизинг шартномаси;

бино, иншоот, турар жойни ҳадя этиш тўғрисидаги нотариус томонидан тасдиқланган шартнома;

бино, иншоот, турар жойни айирбошлаш тўғрисидаги нотариус томонидан тасдиқланган шартнома;

турар жойни бошқа шахсга рента тўлови шарти билан ўтказилиши назарда тутилган нотариус томонидан тасдиқланган рента шартномаси;

хусусийлаштирилган давлат биноти, иншооти, турар жойига бўлган мулк ҳуқуқини берувчи давлат далолатномаси;

нотариуслар томонидан берилган мерос қилиб олиш ҳуқуқи ва эр-хотинларнинг умумий мулки бўлган бино, иншоотнинг тегишли қисмига бўлган мулк ҳуқуқи тўғрисидаги гувоҳнома;

суд қарори ёки суд ижрочисининг қарори ёхуд суд ижрочиси томонидан тасдиқланган ундирувчи ва қарздор ўртасида тузилган бино ва иншоотни бериш далолатномаси.

43. Ўзбекистон ССРнинг қонун ҳужжатлари амал қилган даврда бунёд этилган бинолар ва иншоотларга бўлган мулк ҳуқуқини тасдиқловчи ҳужжатлар қуйидагилардан иборат:

давлат ҳокимияти органларининг капитал қурилиш ва кейинчалик фойдаланиш учун ер участкаларини муддатсиз фойдаланишга бериш тўғрисидаги қарорлари;

ваколатли органларнинг бинолар ва иншоотларни бошқа шахсга ўтказиш тўғрисидаги ҳужжатлари, қарорлари, фармойишлари;

нотариал тасдиқланган: олди-сотди, айирбошлаш, ҳадя, мулкни бўлиш, кўчмас мулкни умрбод таъминлаш шарти билан бошқага ўтказиш шартномалари; иморат солиш тўғрисидаги, шахсий мулк ҳуқуқида уйларни қуриш учун ер участкалари бериш тўғрисидаги, яқка тартибдаги иморат солувчилар уй-жой қурилиши жамоаларига уйларни қуриш учун ер участкалари бериш тўғрисидаги, эр-хотин ўртасида уйларни бўлиш тўғрисидаги шартномалар;

шаҳар ва туман Халқ депутатлари кенгашлари ижроия қўмиталарининг иморатларга бўлган мулк ҳуқуқини тан олиш (мавжуд ҳужжатлар асосида) тўғрисидаги қарорлари;

умумий мулк бўлган иморатнинг тегишли улушига бўлган мерос қилиб олиш ҳуқуқи тўғрисидаги ва мулк ҳуқуқи тўғрисидаги гувоҳномалар ҳамда уй кимосди савдосида харид қилинганлиги тўғрисидаги гувоҳномалар;

бинолар ва иншоотларга бўлган мулк ҳуқуқини тасдиқловчи қонуний кучга кирган суд қарорлари ва ажримлари ёки ҳакамлик судининг қарорлари;

инвентаризация-техник материаллар, агар уларнинг матнида тўғри расмийлаштирилган, уйга мулк ҳуқуқини белгилловчи ҳужжатга аниқ ишора бўлса;

шартномаларнинг дубликатлари, нусхалари ёки олди-сотди, айирбошлаш, ҳадя, рента, умрбод таъминлаш шарти билан бошқага ўтказиш битимлари амалга оширилганлиги тўғрисида, шунингдек мерос қилиб олиш тўғрисида гувоҳнома ҳамда бинолар ва иншоотларга бўлган мулк ҳуқуқининг бошқага ўтганлигини белгилловчи бошқа нотариал ҳужжатлар берилганлиги ҳақидаги нотариал идораларнинг реестрларидан кўчирмалар.

44. Бинолар ва иншоотларга бўлган хўжалик юретиш ҳуқуқини ва оператив бошқариш ҳуқуқини тасдиқловчи ҳужжатлар қуйидагилардан иборат: ваколатли давлат органлари ва хўжалик бошқаруви органларининг давлат корхоналари, муассасалари ва ташкилотларини ташкил этиш тўғрисидаги ва уларга кўчмас мулкни хўжалик юретиш ёки оператив бошқариш ҳуқуқида бериш ҳақидаги қарорлари;

ваколатли давлат органлари ва хўжалик бошқаруви органларининг бинолар ва иншоотларни муайян давлат корхоналари ҳамда муассасаларига бериш тўғрисидаги қарорлари;

муассисларнинг бинолар ва иншоотларни улар томонидан ташкил этиладиган муассасаларга бериш тўғрисидаги қарорлари.

Моддий маданий мерос объектларига бўлган ҳуқуқлар қонун ҳужжатлари билан белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтказилади.

45. Бинолар ва иншоотларга бўлган мулк ҳуқуқининг чекланишини тасдиқловчи ҳужжатлар қуйидагилардан иборат:

бинолар ва иншоотлар хатлаб қўйилганлиги тўғрисидаги хабарномалар;

бинолар ва иншоотларнинг ўзга шахсга ўтказилишини тақиқлаш тўғрисидаги хабарномалар.

46. Бинолар ва иншоотларга бўлган мулк ҳуқуқининг ва бошқа ашёвий ҳуқуқларнинг бекор қилинишини тасдиқловчи ҳужжатлар қуйидагилардан иборат:

юрidik шахсларни давлат рўйхатига оловчи органларнинг юридик шахс Корхоналар ва ташкилотлар ягона реестридан чиқарилганлиги ҳақидаги маълумотлари;

тегишли давлат ҳокимияти органларининг ер участкаларини уларда жойлашган бинолар ва иншоотлар билан бирга жамоат ва давлат эҳтиёжлари учун олиб қўйиш ва бериш тўғрисидаги қарорлари;

бино ва иншоотларни, турар жойларни олди-сотди, ҳадя, айирбошлаш, турар жойни рента тўлаш шарти билан ўзга шахсга ўтиши назарда тутилган, нотариус томонидан тасдиқланган шартномалари;

мулкдорнинг ёки бошқа ваколатли органларнинг бинолар ва иншоотларга бўлган хўжалик юретиш ҳуқуқини ҳамда оператив бошқариш ҳуқуқини бекор қилиш тўғрисидаги қарори;

мулкдорнинг бино ва иншоотни бузиб ташлаш ва балансдан чиқариш тўғрисидаги қарори;

бино ва иншоотнинг табиий офатлар натижасида барҳам топганини тасдиқловчи ҳужжатлар;

суд қарори ёки суд ижрочисининг қарори ёхуд ундирувчи ва қарздор

ўртасида бино ва иншоотни бериш тўғрисида суд ижрочиси томонидан тасдиқланган далолатнома.

47. Мулк ҳуқуқини тасдиқловчи, ушбу Низомнинг 42 — 46-бандларида кўрсатилган ҳужжатлар мавжуд бўлмаган тақдирда, шунингдек тақдим этилган ҳужжатларнинг ҳақиқийлиги ёки тўғрилиги ҳақида шубҳа туғилган ҳолларда бино, иншоотга бўлган мулк ҳуқуқи ёки бошқа ашёвий ҳуқуқ масаласи даъво тартибида суд томонидан ҳал этилади.

48. Бинолар ва иншоотларга бўлган ҳуқуқни давлат рўйхатидан ўтказиш, ушбу ҳуқуқни тасдиқловчи тегишли ҳужжатлар мавжуд бўлган тақдирда, ариза келиб тушган кундан эътиборан икки кун мобайнида амалга оширилади.

49. Бинолар ва иншоотларга бўлган ҳуқуқни давлат рўйхатидан ўтказишда рўйхатдан ўтказувчи:

аризани ва унга илова қилинган кадастр йиғмажилдини ўрганеди, аризадаги ахборотни кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестридаги ахборот билан таққослайди;

ўзга шахсга ёки мерос бўйича ўтадиган бинолар ва иншоотларни, уларнинг ҳақиқатдаги таркиби ҳамда ҳолатини аниқлаш мақсадида жойда текширади;

бино, иншоотга бўлган мулк ҳуқуқи ёки бошқа ашёвий ҳуқуқнинг вужудга келиши учун асос мавжудлигини ҳамда унинг юридик ва жисмоний шахсларга ўтказилишининг қонунийлигини аниқлайди;

бинолар ва иншоотлар ўзга шахсларга ўтказилиши бўйича ҳужжатларнинг расмийлаштирилиши қонунийлигини, уларнинг ўзга шахсларга ўтказилиши учун мулк ҳуқуқлари ёки бошқа ашёвий ҳуқуқнинг мавжудлигини аниқлайди;

умумий улушли мулк ҳуқуқи иштирокчиларининг сонини ва, тегишли ҳужжатлар мавжуд бўлган тақдирда, уларнинг улушларини аниқлайди;

ҳуқуқларнинг давлат рўйхатидан ўтказилиши учун тўсқинлик қиладиган омилларни, бу объект ҳуқуқнинг бошқа шахсларга ўтказилиши учун тўсқинлик қилувчи гаровга қўйилганлиги ва ҳуқуқни чеклаш борлигини аниқлайди;

бошқа шахслардан айнан шу бинолар ва иншоотлар бўйича давлат рўйхатидан ўтказиш бўйича ариза бор ёки йўқлигини кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестридан аниқлайди.

50. Агар тақдим этилган материалларда аҳамиятсиз камчиликлар ва уларни бартараф этиш имконияти бор бўлса, рўйхатдан ўтказувчи икки кун мобайнида рўйхатдан ўтказишни тўхтатиб туриш тўғрисида қарор қабул қилади. Қарорда муайян камчиликлар ва рўйхатдан ўтказишни тўхтатиб туриш сабаблари ҳамда юридик ва жисмоний шахслар кўрсатилган сабабларни бартараф этиб, ҳужжатларни қайта кўриб чиқиш учун тақдим этишлари учун етарли бўлган муддат кўрсатилади. Рўйхатдан ўтказиш рад этилиши тўғрисидаги хатда кўрсатилган муддат камчиликларни бартараф этиш учун зарур бўлган вақтга мутаносиб бўлиши, лекин уч кундан ортиқ бўлмаслиги лозим.

Юридик ва жисмоний шахслар томонидан давлат рўйхатидан ўтказишни тўхтатиб туриш учун асос бўлган сабаблар бартараф этилган тақдирда, ҳужжатларни қайта кўриб чиқиш тузатилган ҳужжатлар олинган кундан эътиборан икки кундан ортиқ бўлмаган муддатда амалга оширилади.

Бинолар ва иншоотларга бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш учун такроран мурожаат қилинганда, давлат рўйхатидан ўтказишни рад этиш тўғрисидаги хатда илгари кўрсатилмаган янги асослар бўйича рад этишга йўл қўйилмайди.

Юридик ва жисмоний шахсларнинг аризасини такроран кўриб чиқиш учун рўйхатдан ўтказиш йиғими ундирилмайди.

Рўйхатдан ўтказишни тўхтатиб туриш тўғрисидаги қарорда кўрсатилган муддат ўтгандан кейин берилган ариза янгидан берилган ҳисобланади ва умумий асосларда кўриб чиқилади.

51. Бинолар ва иншоотларга бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказишни рад этиш учун асослар қуйидагилардан иборат:

давлат рўйхатидан ўтказувчи органда ушбу бино ёки иншоотнинг ман-сублиги масаласида низолар борлиги ҳақида гувоҳлик берувчи ҳужжатларнинг мавжудлиги;

жойдаги текширишлар жараёнида ер участкасини ўзбошимчалик билан эгаллаб олиш ҳамда бино ва иншоотлар қуриш, шунингдек бино ва иншоотларни қонун ҳужжатлари талабларини бузган ҳолда реконструкция қилиш ҳолларининг аниқланиши;

тақдим этилган ҳужжатларда нотўғри ёки бузилган маълумотлар топилиши.

Бинолар ва иншоотларга бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказишни бошқа асослар бўйича, шу жумладан мақсадга мувофиқ эмаслик баҳонаси бўйича рад этишга йўл қўйилмайди.

52. Бир нечта юридик ва жисмоний шахсларга умумий улушли мулк ҳуқуқида тегишли бўлган бинолар ва иншоотларга бўлган ҳуқуқлар мулкдорлар номига ҳуқуқ белгилувчи ҳужжатларда кўрсатилган улушларда рўйхатдан ўтказилади.

Агар улушли мулк ҳуқуқи иштирокчилари ўзаро келишув бўйича умумий бино ва иншоотнинг (хоналардан, квартиралардан ва ҳ. к.) алоҳида қисмларидан (хоналардан), ўзларининг улушларига мувофиқ равишда фойдаланиш тартибини белгилаган бўлсалар ва бу келишув нотариал тасдиқланган бўлса, у ҳолда бундай келишув уларнинг илтимослари бўйича рўйхатдан ўтказилиши лозим. Бунда келишувда ва унинг давлат рўйхатидан ўтказувчи органда қолдириладиган, тегишли равишда тасдиқланган нусхасида рўйхатдан ўтказиш устхати битилади.

53. Ҳуқуқ белгилувчи ҳужжатлар суд томонидан бедарак йўқолган ёки ўлган деб топилган мулкдорларнинг оила аъзолари ёки меросхўрлари томонидан тақдим этилган ҳолларда, бинолар ва иншоотларга бўлган ҳуқуқлар уларга бўлган мулк ҳуқуқи тўғрисидаги тақдим этилган ҳужжатларга мувофиқ, мерос қилиб олиш тартибида рўйхатдан ўтказилади.

54. Бинолар ва иншоотларга бўлган мулк ҳуқуқини ва бошқа ашёвий ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестрига ушбу объектларга бўлган муайян юридик ва жисмоний шахснинг тегишли ҳуқуқлари тўғрисида ёзув киритиш орқали амалга оширилади.

55. Бинолар ва иншоотларга бўлган мулк ҳуқуқининг ва бошқа ашёвий ҳуқуқларнинг чекланишини давлат рўйхатидан ўтказиш кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестрига бу ҳақда ушбу мулкка бўлган мулк ҳуқуқи ва бошқа ашёвий ҳуқуқлар давлат рўйхатидан ўтказилган қаторга ҳуқуқнинг чекланиши учун асосларни кўрсатган ҳолда ёзув киритиш орқали амалга оширилади.

56. Мулк ҳуқуқининг ва бошқа ашёвий ҳуқуқларнинг бекор қилинишини давлат рўйхатидан ўтказиш кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестрига бу ҳақда ушбу мулкка бўлган мулк ҳуқуқи ва бошқа ашёвий ҳуқуқлар давлат рўйхатидан ўтказилган қаторга ҳуқуқнинг бекор қилиниши учун асосларни кўрсатган ҳолда ёзув киритиш орқали амалга оширилади.

V. Бино ва иншоотларнинг таркиби ва тегишлилиги тўғрисида маълумотнома тайёрлаш тартиби

57. Бино ва иншоотларнинг таркиби ва тегишлилиги тўғрисида маълумотнома қуйидагиларнинг сўрови бўйича берилади:

давлат нотариал идораларининг — олди-сотди, айирбошлаш, ҳада шартномаларини, васиятномаларни ва кўчмас мулк билан бошқа битимларни расмийлаштириш, шунингдек юридик ва жисмоний шахсларга гувоҳномалар бериш учун;

суд ва бошқа ваколатли органларнинг — улар томонидан функционал вазибаларини бажариш учун;

юридик ва жисмоний шахсларнинг.

58. Маълумотномалар кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестридаги ёзувларга, кадастр йиғмажилди ва ваколатли органларнинг маълумотларига асосан мазкур Низомнинг 4-илова-сига мувофиқ шаклда берилади.

59. Маълумотнома бериш олдидан ўзгага ўтадиган ёки мерос бўйича ўтадиган бино ва иншоотларнинг таркиби ва ҳолатини аниқлаш мақсадида жойида текширилади.

60. Агар бино ва иншоот умумий улушли мулк ҳуқуқида эгалланаётган бўлса, маълумотномада ҳуқуқни белгиловчи ҳужжатларга мувофиқ ҳар бир мулкдорнинг улуши кўрсатилади.

61. Агар бино ва иншоотга судлар, суд ижрочилари ва Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Суд қарорларини ижро этиш, судлар фаолиятини моддий-техника жиҳатидан ва молиявий таъминлаш департаменти органлари томонидан бошқа шахсга беришни тақиқлаш ёки хатлов қўйилган бўлса, ушбу ҳолат маълумотномада тақиқ ва хатлов қачон, қан-

дай ҳужжатга асосан ва қайси орган томонидан қўйилганлиги, шунингдек улар қачон ва қандай рақам билан рўйхатдан ўтказилганлиги акс эттирилади.

62. Маълумотномада ўзбошимчалик билан қурилган бино ва иншоотлар тўғрисидаги маълумотлар жойида текшириш асосида кўрсатилади.

Жойида текшириш натижасида бино ва иншоотларнинг ҳақиқий таркиби, уларга бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш пайтида кўрсатилган таркибига тўғри келмаслиги аниқланганда, маълумотномада ушбу маълумотлар ҳам акс эттирилади.

63. Маълумотномага бузиб ташланиши лозим бўлган бинолар ва иншоотлар тўғрисидаги маълумотлар маҳаллий давлат органларининг қарорлари ва архитектура ва қурилиш ҳудудий органларининг хабарномалари бўйича киритилади.

Маълумотномага мулк солиғи ва ер солиғи бўйича солиқ қарздорлигининг ҳолати тўғрисидаги маълумотлар давлат солиқ хизмати органларининг ахборотлари бўйича киритилади.

64. Маълумотнома давлат рўйхатидан ўтказувчи органнинг раҳбари ёки бошқа ваколатли шахс томонидан имзоланади ва уни сўраган юридик ва жисмоний шахсга жўнатилади.

65. Қурилиши тугалланмаган бино ва иншоотларни бошқа шахсга ўтказишда ҳуқуқ эгасининг буюртмаси бўйича кадастр йиғмажилди тайёрланади, унда:

ҳуқуқ эгасининг номи;

ер участкасини бериш тўғрисидаги ҳужжатларнинг мавжудлиги, ер участкасига бўлган ҳуқуқнинг давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги маълумотлар;

ер участкасининг иморат ва иншоотлар туширилган плани;

объектнинг номи ва қурилиш бошланган йили;

лойиҳа-смета ҳужжатларининг мавжудлиги ҳамда архитектура ва қурилиш органларининг қурилиш-монтаж ишларини бошлашга рухсат берилганлиги;

қурилиши тугалланган, аммо давлат комиссияси томонидан фойдаланишга қабул қилинмаган объектлар рўйхати;

қурилиши тугалланмаган бино ва иншоотларнинг ҳолати;

қурилиши тугалланмаган объектнинг қиймати, зарур бўлганда, баҳоловчи ташкилот томонидан баҳоланган қиймати.

66. Қурилиши тугалланмаган уйни сотишда ҳуқуқ эгасининг буюртмаси бўйича ер тузиш ва кўчмас мулк кадастри давлат корхонаси томонидан кадастр йиғмажилди тайёрланади, унда қурилиш ишларининг ҳолати тўғрисидаги маълумотлар келтирилади. Бунда юридик ва жисмоний шахсларнинг ер участкасига бўлган ҳуқуқи белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтказилган ва ер участкасига бўлган ҳуқуқнинг давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисида гувоҳнома олинган бўлиши зарур.

Кадастр йиғмажилди асосида қурилиши тугалланган объектларни қабул қилиш бўйича туман (шаҳар) давлат комиссияси томонидан битта (иккита)

турар жой хонаси, ошхона, ҳожатхона, уй фасадининг ташқи безаги қурилиши тамом бўлгандан, лойиҳага мувофиқ уй муҳандислик коммуникациялари билан таъминлангандан кейин алоҳида ёрдамчи-хўжалик иморатлари ва ҳовлидаги иншоотларсиз ва ҳудудни ободонлаштирмасдан уйнинг бир қисмини фойдаланишга қабул қилиниши мумкин.

Қурилиши тугалланган объектларни қабул қилиш бўйича туман (шаҳар) давлат комиссиясининг далолатномасига асосан туман (шаҳар) ҳокими икки кун муддатда қурилиши тугалланмаган уйни сотишга рухсат бериш тўғрисида қарор қабул қилади.

Қурилиши тугалланмаган уйни, бошқа бино ва иншоотни сотиб олган юридик ва жисмоний шахснинг ҳуқуқи қурилиш тугаллангандан, давлат комиссияси томонидан фойдаланишга қабул қилингандан ва туман (шаҳар) ҳокимининг қарори билан комиссиянинг далолатномаси тасдиқлангандан кейин давлат рўйхатидан ўтказилади.

VI. Кўп йиллик дарахтларга бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби

67. Юридик ва жисмоний шахсларнинг кўп йиллик дарахтларга (боғлар, узумзорлар, тутзорлар ва бошқа ўрмон дарахтларига) бўлган мулк ҳуқуқи давлат рўйхатидан ўтказилади.

68. Қишлоқ хўжалиги кооперативлари (ширкат хўжаликлари) ва фермер хўжаликлари узоқ муддатли ижарага берилган ер участкаларида ижарага берувчининг рухсати билан ўз маблағлари ҳисобига уларнинг мулки бўлган кўп йиллик дарахтларни, ўрмон дарахтларини ҳам ўтказиш ҳуқуқига эгадирлар ва улар давлат рўйхатидан ўтказилиши керак.

69. Ижарачи, агар шартномада ерларни боғдорчилик, узумчилик, тутчилик ёки кўп йиллик дарахтлар ўтказиш билан боғлиқ бошқа фаолиятни амалга ошириш назарда тутилган бўлса, мустақил равишда кўп йиллик дарахтлар ўтказиш ҳуқуқига эга.

Агар ижарага олинган ер участкасида ижарага берувчининг рухсати билан кўп йиллик дарахтлар ўтказилган бўлса, унда шартнома муддати ўтиши ёки уни муддатидан олдин бекор қилинганда ижарачи ушбу мақсад учун амалга оширилган харажатларни қоплашни талаб қилиш (шартномада бошқача тартиб кўзда тутилмаган бўлса) ҳуқуқига эга.

Ижарага олинган ер участкасида ижарага берувчининг рухсатсиз ўтказилган кўп йиллик дарахтлар шартноманинг муддати ўтганда ёки у бекор қилинганда ижарага берувчига бепул ўтади.

70. Қуйидаги кўп йиллик дарахтларга бўлган мулк ҳуқуқи давлат рўйхатидан ўтказилмайди:

кўчатзорлардаги кўчатлар;

юридик шахсларнинг балансига олинмаган ҳамда ҳосилга кирмаган ва фойдаланишга қабул қилинмаган кўп йиллик дарахтлар;

кўп йиллик бутазорлар ва резавор ўсимликлар;

ўрмон хўжаликлари ва бошқа ўрмон хўжалиги давлат корхоналари, муассасалари ва ташкилотларининг ўрмонлари ва кўп йиллик дарахтлари; илмий-тадқиқот ташкилотларининг кўп йиллик дарахтлари; аҳоли пунктларининг, шунингдек ташкилотларнинг ерларини кўкалам-зорлаштириш мақсадида ўстирилган кўп йиллик дарахтлар; узоқ муддатли ижарага берилган ер участкаларида ижарага берувчининг рухсатсиз ўстирилган кўп йиллик дарахтлар.

71. Қуйидагилар:

махсус комиссиянинг қайта ташкил этилаётган қишлоқ хўжалиги кооперативларининг (ширкат хўжаликларининг) боғ ва токзорларини фуқароларга фермер хўжалиги ташкил этиш учун аукцион асосида сотиш тўғрисидаги баённомаси ҳамда туман (шаҳар) ҳокими ва ижарачи ўртасида тузилган шартнома;

боғдорчиликка, узумчиликка, тутчиликка ихтисослашган фермер хўжалиги ташкил қилиш учун ер участкаларини узоқ муддатли ижарага бериш тўғрисида туман (шаҳар) ҳокими ва ижарачи ўртасида тузилган шартнома;

боғдорчиликка, узумчиликка, тутчиликка ихтисослашмаган фермер хўжалиги ташкил қилиш учун ер участкаларини узоқ муддатли ижарага бериш тўғрисида туман (шаҳар) ҳокими ва ижарачи ўртасида тузилган ва кўп йиллик дарахтлар ўтказишга рухсат берилган шартнома;

ер участкасини узоқ муддатли ижарага бериш тўғрисидаги шартномага кўп йиллик дарахтлар ўтказиш ҳуқуқини бериш тўғрисида тузилган кўшимча битим;

сотувчи ва сотиб олувчи ўртасида ёзма равишда тузилган кўп йиллик дарахтларнинг олди-сотди шартномаси туман (шаҳар) ҳокимининг ер участкасини кўп йиллик дарахтларни сотиб олувчига расмийлаштириш тўғрисидаги қарори билан бирга;

тегишли давлат органининг боғдорчиликка, узумчиликка ва тутчиликка ихтисослашган ҳамда кўп йиллик дарахтлар ўтказиш билан боғлиқ бўлган фаолиятни юритиш учун ер участкаларини бериш тўғрисидаги қарорлари;

суд қарори ёки суд ижрочиси қарори ёхуд суд ижрочиси томонидан тасдиқланган ундирувчи ва қарздор ўртасида тузилган кўп йиллик дарахтларни бериш далолатномаси кўп йиллик дарахтларга бўлган мулк ҳуқуқини давлат рўйхатидан ўтказиш учун асос бўлади.

Якка тартибда уй-жой куриш, дехкон (шахсий ёрдамчи) хўжалигини юритиш ва жамоат боғдорчилиги ва узумчилигини юритиш учун берилган ер участкаларида ўстирилган кўп йиллик дарахтларга бўлган мулк ҳуқуқи давлат органларининг ушбу мақсадлар учун ер участкалари бериш тўғрисидаги қарорларига асосан давлат рўйхатидан ўтказилади.

72. Кўп йиллик дарахтларга бўлган мулк ҳуқуқини давлат рўйхатидан ўтказиш кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестрига кўчмас мулкнинг мустақил тури сифатида дарахтларнинг тури ва сонини кўрсатган ҳолда киритиш йўли билан амалга оширилади.

Кўп йиллик дарахтларга бўлган мулк ҳуқуқи, шунингдек кўчмас мулк-

ка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказганлик тўғрисидаги гувоҳномада ҳам кўчмас мулкнинг бир тури сифатида акс эттирилади.

73. Кўп йиллик дарахтларга бўлган мулк ҳуқуқини бино ва иншоотларга бўлган ҳуқуқ билан бир вақтда давлат рўйхатидан ўтказишда рўйхатдан ўтказиш йиғими ундирилмайди.

Кўп йиллик дарахтларга бўлган мулк ҳуқуқини алоҳида объект сифатида давлат рўйхатидан ўтказишда мазкур Низомнинг 112-бандида назарда тутилган тартибда рўйхатдан ўтказиш йиғими ундирилади.

VII. Ер участкаларига, биноларга, иншоотларга ва кўп йиллик дарахтларга бўлган ҳуқуқларнинг давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳномаларни расмийлаштириш тартиби

74. Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестрига ер участкасига, бинога, иншоотга, кўп йиллик дарахтларга бўлган ҳуқуқлар киритилгандан кейин юридик ва жисмоний шахсларга:

ер участкасига бўлган ҳуқуқнинг давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома мазкур Низомнинг 5-иловасига мувофиқ шаклда;

бино, иншоотларга ва кўп йиллик дарахтларга бўлган ҳуқуқнинг давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома мазкур Низомнинг 6-иловасига мувофиқ шаклда берилади.

Давлат мулки бўлган бинолар ва иншоотларга бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказганда гувоҳномага уларнинг давлат мулкига мансублиги ва ашёвий ҳуқуқларнинг тури: хўжалик юритиш ёки оператив бошқариш ҳуқуқи кўрсатилади.

75. Ер участкасига, бинога, иншоотга, кўп йиллик дарахтларга бўлган ҳуқуқнинг давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳномалар бланкаси қатъий ҳисобланадиган ҳужжат бўлиб, у махсус қоғозда тайёрланади, серия ва тартиб рақамига ҳамда химояланганлик даражасига эга бўлади.

Давлат рўйхатидан ўтказувчи орган раҳбари бланкаларнинг ҳисобга олиниши, сақланиши ва мақсадли фойдаланилиши учун белгиланган тартибда жавоб беради.

76. Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестрида кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқ мулкдорнинг ёки ушбу объектга ашёвий ҳуқуққа эга бўлган шахс, шунингдек объектнинг ҳуқуқий ҳолати ўзгарганда кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларнинг рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги эски гувоҳнома мажбурий равишда қайтариб олиниб ва бекор қилиниб, янги гувоҳнома берилади.

77. Ҳар хил ҳуқуқий мақомга эга бўлган ер участкаларига алоҳида ер участкаларига бўлган ҳуқуқларнинг давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома берилади.

Бир нечта юридик ва жисмоний шахслар томонидан биргаликда фойдаланилаётган ер участкаларига бўлган ҳуқуқларнинг давлат рўйхатидан ўтка-

зилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома биргаликда фойдаланиш ҳуқуқига эга бўлган ҳар бир юридик ва жисмоний шахсга берилади.

78. Биноларга, иншоотга, кўп йиллик дарахтларга бўлган ҳуқуқнинг давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ер участкасида жойлашган барча бинолар, иншоотлар ва кўп йиллик дарахтлар мажмуаси учун расмийлаштирилади.

Битта бино ва иншоот бир нечта юридик ва жисмоний шахсларга тегишли бўлса, бино ва иншоотга бўлган ҳуқуқларнинг давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисида гувоҳнома уларнинг ҳар бирига бино ва иншоотларнинг уларга тегишли бўлган қисмини кўрсатган ҳолда расмийлаштирилади, кўп квартиралар уй-жойлар бундан мустасно.

Кўп квартиралар уй-жойлардаги квартиралар ва яшаш учун мўлжалланмаган жойларга бўлган мулк ҳуқуқи квартира ва нотурар хоналар мулкдорларининг ҳар бири учун алоҳида рўйхатдан ўтказилади.

Юридик ва жисмоний шахсларнинг бино ва иншоотларига улушли мулк ҳуқуқи мавжуд бўлганда, бино ва иншоотларга бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатига олганлик тўғрисидаги гувоҳнома ҳар бир улушли мулк ҳуқуқи эгасига ҳар бирининг улуши кўрсатилган ҳолда берилади.

VIII. Ипотека ва бино ва иншоотлар, шунингдек ер участкасига бўлган ашёвий ҳуқуқлар ипотекаси тўғрисидаги шартномаларни давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби

79. Ипотека тўғрисидаги шартнома (шу жумладан, навбатдагилари ҳам) нотариал тартибда тасдиқланиши ва давлат рўйхатидан ўтказилиши лозим.

Ипотека тўғрисидаги шартнома давлат рўйхатидан ўтказувчи орган томонидан давлат рўйхатидан ўтказилган пайдан эътиборан тузилган деб ҳисобланади ва кучга киради.

Ипотека тўғрисидаги шартномани нотариал тартибда тасдиқлаш ва давлат рўйхатидан ўтказиш қоидаларига риоя этмаслик унинг ҳақиқий эмаслигини келтириб чиқаради. Бундай шартнома ҳақиқий ҳисобланмайди.

Ипотекани давлат рўйхатидан ўтказиш кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни ва унинг билан боғлиқ битимларни давлат рўйхатидан ўтказиш учун белгиланган тартибда, кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестрига киритиш йўли билан амалга оширилади.

Ипотека тўғрисидаги шартнома асосидаги ипотекани давлат рўйхатидан ўтказиш учун асос ҳисобланади.

Қонун асосидаги ипотекани вужудга келтирадиган кредит шартномаси ёки қарз шартномаси қонун асосидаги ипотекани давлат рўйхатидан ўтказиш учун асос ҳисобланади. Қонун асосидаги ипотека алоҳида ариза бермасдан ва рўйхатдан ўтказиш йиғими тўламасдан давлат рўйхатидан ўтказилади.

80. Ипотека тўғрисидаги шартнома асосида вужудга келадиган ипотекани давлат рўйхатидан ўтказишда бино ва иншоотларга бўлган ҳуқуқлар-

ни тасдиқловчи ҳужжатлар билан бирга қуйидаги ҳужжатлар тақдим этилади:

давлат рўйхатидан ўтказганлик учун йиғим тўланганлиги тўғрисидаги ҳужжатнинг асл нусхаси;

ишончнома асосида ҳаракат қилаётган шахснинг ҳуқуқларини тасдиқловчи ишончноманинг нотариал тасдиқланган нусхаси;

шартнома томонлари сонига тенг миқдорда нотариал тасдиқланган ипотека тўғрисидаги шартнома ва рўйхатдан ўтказиш ишига қўшиш учун шартноманинг иккита асл нусхаси.

Ипотекани давлат рўйхатидан ўтказиш учун тегишли ҳужжатлар тақдим этилмаса ипотекани давлат рўйхатидан ўтказиш рад этилади ва бу ҳақда ариза берувчига асослантирилган ёзма жавоб берилади.

81. Манфаатдор шахс ипотекани давлат рўйхатидан ўтказишнинг рад этилиши юзасидан судга мурожаат этиши мумкин.

82. Ипотека тўғрисидаги шартномани давлат рўйхатидан ўтказиш ариза давлат рўйхатидан ўтказувчи орган томонидан кўриб чиқиш учун қабул қилинган кундан бошлаб бир кун мобайнида амалга оширилади.

Давлат рўйхатидан ўтказувчи орган томонидан кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестрига ипотека шартномасининг рўйхатдан ўтказилганлиги тўғрисида ёзув амалга оширилган сана ипотека тўғрисидаги шартнома давлат рўйхатига олинган кун ҳисобланади.

83. Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестрига тегишли ёзувлар киритиш билан бирга, тегишли кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар бўйича шартлар (ипотека) мавжудлиги тўғрисида ёзувлар киритилади.

84. Агар ипотека тўғрисидаги шартномада ипотекага олувчининг ҳуқуқлари гаров хати билан тасдиқланиши назарда тутилган бўлса, бу тўғрида кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар реестрининг тегишли устунларида кўрсатилган бўлиши керак. Бунда мазкур устунларда «гаров хати берилган» сўзлари ва давлат рўйхатидан ўтказувчи органлар томонидан гаров хатини дастлабки ипотекага олувчига бериш санаси кўрсатилади.

85. Ипотека тўғрисидаги шартноманинг барча асл нусхаларига ипотекани давлат рўйхатидан ўтказиш амалга оширилганлигини тасдиқловчи, қуйидагилардан иборат бўлган устхатлар киритилади:

давлат рўйхатидан ўтказувчи органнинг тўлиқ номи;

ипотека тўғрисидаги шартнома давлат рўйхатидан ўтказилган жой;

ипотека тўғрисидаги шартноманинг давлат рўйхатидан ўтказилган санаси ва тартиб рақами.

Кўрсатилган устхатлар тегишли имзо билан тасдиқланади ва уларга давлат рўйхатидан ўтказувчи органнинг муҳри қўйилади.

Ипотекани давлат рўйхатидан ўтказишнинг амалга оширилганлигини тасдиқлаш мақсадида ҳужжатлардаги рўйхатдан ўтказилганлик устхати штампи қўлланилади, унда «давлат рўйхатидан ўтказилди» сўзларидан олдин «ипотека / гаров хати, гаров хатининг янги эгаси» сўз(лар)и ёзилади.

86. Ипотека билан таъминланган мажбурият мазмуни навбатдаги ипотека билан ўзгартирилганда, шунингдек ипотека предметига бўлган мулк ҳуқуқи ёки бошқа ашёвий ҳуқуқлар бу мулкнинг ҳақ эвазига ёхуд ҳақ олмасдан тасарруфдан чиқарилиши натижасида ёки универсал ҳуқуқий ворислик тартибида ипотекага қўювчидан бошқа шахсга ўтказилганида ипотека қўшимча равишда давлат рўйхатидан ўтказилади. Мазкур талабнинг бажарилмаслиги ипотека билан таъминланган мажбуриятда амалга оширилган ўзгаришлар ҳақиқий эмаслигини келтириб чиқаради.

87. Давлат рўйхатидан ўтказувчи орган ипотекани қўшимча равишда давлат рўйхатидан ўтказишда қуйидагиларни амалга оширади:

кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестрига ипотека тўғрисидаги шартнома, ипотекани давлат рўйхатидан ўтказиш санаси ва тартиб рақами, мулкка нисбатан янги эгалик қилувчининг ҳуқуқларини тасдиқловчи ҳужжат (олди-сотди, ҳада шартномалари, меросга бўлган ҳуқуқ тўғрисидаги гувоҳнома ва х. к.) реквизитлари тўғрисидаги ёзувлар киритилади;

кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестрининг тегишли устунларидаги дастлабки ипотекага қўювчининг ҳуқуқларини чеклаш (уларга шартлар белгилаш) тўғрисидаги аввалги ёзувлар белгиланган тартибда, ипотека тўғрисидаги янги ёзувга ишора қилган ҳолда ўзгартирилади.

88. Ипотекага қўювчи ва ипотекага олувчи томонидан нобуд бўлган ёки шикастланган мулкни тиклаш ёки алмаштириш тўғрисида битим тузилганда кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестрига ушбу битим реквизитлари киритилади ва аввалги ёзувлар белгиланган тартибда бекор қилинади.

89. Қонун асосидаги ипотекани давлат рўйхатидан ўтказиш, агар қонунда бошқача тартиб белгиланмаган бўлса, қайси шахснинг ҳуқуқлари ипотека билан чекланган бўлса, шу шахснинг мулк ҳуқуқини давлат рўйхатидан ўтказиш билан бир вақтда амалга оширилади. Қонун асосидаги ипотека бўйича ипотекага олувчининг ҳуқуқлари гаров хати билан тасдиқланиши мумкин.

90. Давлат рўйхатидан ўтказувчи орган ҳуқуқлари ипотека билан чекланган шахснинг мулк ҳуқуқларини давлат рўйхатига олишда мазкур шахсни кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестрининг тегишли бўлимларига унинг ҳуқуқи ипотека билан чекланиши тўғрисидаги ёзув киритилиши ҳақида огоҳлантиради, шунингдек битимга ва (ёки) ҳуқуқнинг бошқа шахсга ўтганлигини давлат рўйхатидан ўтказиш тўғрисидаги аризага қонун асосида вужудга келган ипотека давлат рўйхатидан ўтказилганлиги ҳақида огоҳлантирилганлиги тўғрисида белги қўяди.

91. Қонун асосидаги ипотекани давлат рўйхатидан ўтказишда кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестрининг тегишли устунларига ёзувлар киритилади.

92. Агар битта кўчмас мулк бир нечта ипотекага олувчиларда қонун асосидаги ипотекада бўлса, у ҳолда кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у

ҳақда тузилган битимлар давлат реестрига ипотека давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисида тегишли ёзув киритилади.

93. Қонун асосидаги ипотеканинг давлат рўйхатидан ўтказилганлигини тасдиқлаш мақсадида ипотекага қўювчининг мулкка бўлган мулк ҳуқуқининг вужудга келишига асос бўлган ҳужжатларга рўйхатга олинганлик устхати штампи қўйилади ва у белгиланган тартибда тўлдирилади. Рўйхатдан ўтказилганлик устхати штампида «давлат рўйхатидан ўтказилди» сўзларидан олдин «қонун асосидаги ипотека» сўзлари ёзилади.

94. Бир мажбурият бажарилишини таъминлаш учун ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича гаровга қўйилган мол-мулк (олдинги ипотека) ўша ёки ўзга қарздорнинг бошқа мажбурияти бажарилишини таъминлаш учун ўша ипотекага олувчининг ўзига ёхуд бошқа ипотекага олувчига гаровга берилиши мумкин (навбатдаги ипотека).

95. Ипотека тўғрисидаги навбатдаги шартномага айна ўша мол-мулкнинг олдинги ипотекалари тўғрисидаги барча қайд ёзувлари ҳақида белги қўйилади.

Ипотека тўғрисидаги навбатдаги шартномага рўйхатдан ўтказилганлик устхати штампи (шамплари) қўйилади. Кўрсатилган штамп олдинги ипотекани давлат рўйхатидан ўтказишда киритилган маълумотларни ўз ичига олиши лозим. Бунда мазкур штампа (шампларда) «давлат рўйхатидан ўтказилди» сўзларидан олдин «ипотека» сўзи ўрнига «навбатдаги ипотека» сўзлари ёзилади.

96. Навбатдаги ипотекани давлат рўйхатидан ўтказиш кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестрига мазкур кўчмас мулк объектнинг олдинги ипотекалари тўғрисида ёзувлар бўлган тегишли устунларига «навбатдаги ипотека» сўзларини киритиш орқали амалга оширилади.

97. Ипотекага олувчининг ипотека билан таъминланган мажбурият бўйича ва ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича ҳуқуқлари, қонун ҳужжатларида бошқача тартиб ўрнатилмаган бўлса, гаров хати билан тасдиқланиши мумкин.

98. Ипотека давлат рўйхатидан ўтказилгандан кейин гаров хати давлат рўйхатидан ўтказувчи орган томонидан, ипотекага қўювчи билан ипотекага олувчи иштирокида расмийлаштирилади ва дастлабки ипотекага олувчига берилади.

Гаров хатининг барча варақлари бир бутун ҳужжатни ташкил қилади, улар рақамланиши ва давлат рўйхатидан ўтказувчи органнинг муҳри билан тасдиқланиши лозим.

99. Гаров хати бекор қилинган ва шу билан бир вақтда янги гаров хати берилган тақдирда, ипотекага қўювчи давлат рўйхатидан ўтказувчи органга кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестрига ўзгартиришлар киритиш ҳақидаги ариза билан бирга янги гаров хатини беради, ушбу гаров хати ипотекага олувчига унинг қонуний эгалигида турган гаров хати ўрнига топширилади.

100. Гаров хатининг мазмуни ипотека тўғрисидаги шартномага ёки

вужудга келтирган мажбурияти ипотека билан таъминланган шартномага мувофиқ келмаса, амалдаги гаров хати ипотекага қўювчи томонидан бекор қилинади ва янги гаров хати тузилади, у расмийлаштириш учун давлат рўйхатидан ўтказувчи органга берилади.

101. Янги гаров хати ипотекага қўювчи томонидан киритиладиган маълумотлардан ташқари, янги гаров хати берилган санани ўз ичига олиши, янги гаров хатини берган давлат рўйхатидан ўтказувчи органнинг номини, рўйхатдан ўтказувчининг фамилияси, исми ва отаси исмининг бош ҳарфларини, унинг давлат рўйхатидан ўтказувчи органнинг муҳри илова қилинган имзосини ҳам ўз ичига олиши лозим.

102. Бекор қилинган гаров хати биринчи варағининг олд томонига рўйхатдан ўтказиш ёзувини бекор қилиш штампи босилади, унда фақат бекор қилинган гаров хатининг бекор қилиш санасига мос келадиган сана, давлат рўйхатидан ўтказувчи орган раҳбарининг фамилияси, исми ва отаси исмининг бош ҳарфлари ва имзоси кўрсатилади ва муҳр билан тасдиқланади.

Бекор қилинган гаров хати давлат рўйхатидан ўтказувчи органда ипотека тўғрисидаги рўйхатга олиш ёзувини бекор қилиш вақтигача сақланади.

103. Гаров хати йўқолган тақдирда ипотекага қўювчи томонидан гаров хатининг дубликатини унда «дубликат» белгиси билан тузади, у давлат рўйхатидан ўтказувчи органга расмийлаштириш учун топширилади, расмийлаштириш бир кун мобайнида амалга оширилади.

104. Гаров хатининг мазмуни ўзгарган тақдирда унинг эгаси янги гаров хатини рўйхатга олиш учун давлат рўйхатидан ўтказувчи органга мурожаат қилиши керак.

Давлат рўйхатидан ўтказувчи орган гаров хати мазмунининг ўзгарганлиги тўғрисидаги битим давлат рўйхатидан ўтказилганлиги ҳақидаги ёзувни кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестрига киритади.

105. Гаров хатининг мазмунини ўзгартириш тўғрисидаги битимнинг давлат рўйхатидан ўтказилганлиги битимга ҳужжатлардаги рўйхатдан ўтказилганлик устхати штампи босиш йўли билан тасдиқланади, унда «давлат рўйхатидан ўтказилди» сўзларидан олдин «гаров хатининг мазмунини ўзгартириш тўғрисидаги битим» сўзлари кўрсатилади.

106. Гаров хатининг ажралмас қисми бўлган унинг мазмунини ўзгартириш тўғрисидаги битимнинг асл нусхаси гаров хатига илова қилинади ва унга тикилади.

107. Гаров хатининг қонуний эгаси давлат рўйхатидан ўтказувчи органдан ўзининг ипотекага олувчи сифатида белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказилишини талаб қилишга ҳақлидир.

108. Гаров хатининг қонуний эгаси бир иш куни мобайнида қуйидагиларга:

гаров хати бўйича ҳуқуқни белгиланган тартибда бошқа шахсга ўтказиш ҳамда гаров хатига белги қўйиш асосида, агар бундай ёзувни киритган шахс гаров хатининг қонуний эгаси ёки ипотекага олувчи бўлса, гаровга

ўтказишга доир махсус ёзув унинг номига ёзилган, у гаров хатини белгиланган тартибда сотган бўлса;

гаров хати бўйича ҳуқуқлар юридик шахс қайта ташкил этилганлиги натижасида ёки мерос тартибида бошқа шахсларга ўтказилганлигини тасдиқловчи ҳужжатлар;

гаров хати бўйича ҳуқуқлар ариза берувчига тегишли деб топилганлиги тўғрисидаги суд қарори асосида амалга оширилади.

109. Гаров хатининг қонуний эгасини рўйхатдан ўтказиш кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестрининг дастлабки ипотекага олувчи ёки гаров хатининг олдинги қонуний эгаси кўрсатилган устунига гаров хатининг янги қонуний эгаси тўғрисида ёзув киритиш орқали амалга оширилади. Давлат реестридаги олдинги ёзув белгиланган тартибда бекор қилинади.

110. Гаров хатининг эгасига кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва унинг билан боғлиқ битимлар давлат реестрига тегишли рўйхатдан ўтказиш ёзуви киритилганлигини тасдиқлаш мақсадида унинг аризаси асосида белгиланган тартибда давлат реестридан кўчирма берилиши мумкин.

Бунда рўйхатдан ўтказилган ҳуқуқ чекловлари (шартлари) тўғрисидаги маълумотларни акс эттиришда мазкур кўчирмага ипотека кўрсатилгандан сўнг «гаров хатининг қонуний эгаси» сўзлари ва янги ипотекага олувчи (гаров хатининг янги қонуний эгаси) тўғрисидаги тўлиқ маълумотлар киритилади.

111. Гаров хатининг гаровини рўйхатдан ўтказиш кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестрига тегишли ёзувлар киритиш орқали амалга оширилади.

IX. Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказганлик учун рўйхатдан ўтказиш йиғимларини тўлаш тартиби

112. Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказганлик учун юридик шахслардан тўлов кунда амалда бўлган энг кам ойлик иш ҳақининг 50 фоизи миқдорида, жисмоний шахслардан эса — энг кам ойлик иш ҳақининг 10 фоизи миқдорида алоҳида:

ер участкасига бўлган ҳуқуқ вужудга келганда ва бошқага ўтганда;

алоҳида ер участкасида жойлашган бино ва иншоотларга бўлган ҳуқуқ вужудга келганда ва бошқага ўтганда;

мазкур Низомнинг VIII бўлимига мувофиқ давлат рўйхатидан ўтказиладиган ипотека ва ипотека билан боғлиқ шартномаларни ва бошқа ҳужжатларни;

кўп йиллик дарахтларга бўлган мулк ҳуқуқи давлат рўйхатидан ўтказилганда рўйхатдан ўтказганлик учун йиғим тўланади.

113. Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқ бекор қилинганда, шунингдек ҳуқуқларнинг чекланишини, сервитутларни ва ушбу ҳуқуқларнинг бошқача чекланиши давлат рўйхатидан ўтказилганда йиғим ундирилмайди.

114. Ер участкасига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш учун

ариза туман (шаҳар) архитектура ва қурилиш бўлими (бошқармаси) орқали берилганда, рўйхатдан ўтказганлик учун йиғим бўлимга (бошқармага) тўланади, у эса олинган маблағларни ер участкасига бўлган ҳуқуқнинг давлат рўйхатидан ўтказганлиги тўғрисида гувоҳнома олгандан кейин давлат рўйхатидан ўтказувчи органларнинг ҳисоб рақамига ўтказди.

115. Ер участкасига, бино ва иншоотга бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш учун ариза туман (шаҳар) ҳокимликлари ҳузуридаги тадбиркорлик субъектларини рўйхатдан ўтказиш инспекциялари орқали берилганда, рўйхатдан ўтказганлик учун йиғим инспекцияга тўланади, у эса олинган маблағларни ер участкасига бўлган ҳуқуқнинг давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисида гувоҳнома олгандан кейин давлат рўйхатидан ўтказувчи органларнинг ҳисоб рақамига ўтказди.

Олдинги ҳуқуқ эгасининг ҳуқуқи суд томонидан кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқни давлат рўйхатидан ўтказиш учун асос бўлган ҳужжат ҳақиқий эмас деб топилиши натижасида тикланган тақдирда, рўйхатдан ўтказганлик учун йиғим ундирилмайди.

116. Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқнинг давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисида гувоҳнома йўқолганда ёки яроқсизланганда давлат рўйхатидан ўтказувчи орган томонидан ҳуқуқ эгасига ёки унинг вакилига кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқнинг давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома нусхаси берилади. Нусха берилганлиги учун давлат рўйхатидан ўтказилганлик учун тўланадиган тўловнинг ярми миқдорида йиғим ундирилади.

Х. Яқунловчи қоидалар

117. Юридик ва жисмоний шахслар кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш рад этилган тақдирда, давлат рўйхатидан ўтказувчи органнинг қарори юзасидан суд тартибида шикоят қилиш ҳуқуқига эгадирлар.

118. Белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказилган кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар тўғрисидаги низолар судлар томонидан кўриб чиқилади.

119. Мазкур Низом талаблари бузилишида айбдор бўлган шахслар қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгар бўладилар.

Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни ва у ҳақда тузилган битимларни давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга
1-ИЛОВА

2 (606)-сон

Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни ва у ҳақда тузилган битимларни давлат рўйхатидан ўтказиш тўғрисидаги аризалар РЕЕСТРИ

Т/р	Ариза берган юридик шахснинг номи ёки фуқаронинг фамилияси, исми, отасининг исми	Ариза қабул қилинган сана	Объектнинг манзили	Рўйхатдан ўтказиш объекти ва унга илова қилинган ҳужжатлар таркиби	Рўйхатдан ўтказиш йиғимини тўлаганлик тўғрисида белги	Изоҳлар
1	2	3	4	5	6	7

— 81 —

19-модда

Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўғрисида, 2014 й.

Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни ва у ҳақда тузилган битимларни давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга
2-ИЛОВА

Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимларнинг ДАВЛАТ РЕЕСТРИ

Т/р	Юридик шахснинг номи ёки фуқаронинг фамилияси, исми, отасининг исми	Кадастр рақами		Жойлашган жойи	Ер участкасига ҳуқуқларни рўйхатдан ўтказиш								
		ер участкасиники	бино ва иншоотники		ер участкасига бўлган ҳуқуқни тасдиқловчи ҳужжатлар	майдони, га	ҳуқуқ тури	ер участкасининг мўлжалланган мақсади	ер участкасига бўлган ҳуқуқнинг чекланиши	сервитутлар	кадастр қиймати, минг сўм 20__ й. ҳолатига	рўйхатдан ўтказилган сана ва рақам	гувоҳноманинг серияси ва рақами
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Жадвалнинг давоми

Бинолар, иншоотлар ва кўп йиллик дарахтлар тўғрисида маълумотлар											Ипотека тўғрисида маълумотлар		Изоҳлар
бино, иншоот ва кўп йиллик дарахтзорларга бўлган ҳуқуқларни тасдиқловчи ҳужжатлар	бино ва иншоотларнинг рўйхати, кўп йиллик дарахтзорларнинг турлари	майдон, кв. м		ҳуқуқ тури	бино ва иншоотга бўлган мулк ҳуқуқининг улуши, қисм	бино ва иншоотга бўлган ҳуқуқнинг чекланиши	инвентарь қиймати, минг сўм 20__ й. ҳолатига	рўйхатдан ўтказилган сана ва рақам	гувоҳноманинг серияси ва рақами	дарахтлар сони	рўйхатдан ўтказиш предмети	рўйхатдан ўтказиш санаси ва рақами	
		жами	ишлаб-чиқариш, турар жой										
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28

Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни ва у ҳақда тузилган битимларни давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга
З-ИЛОВА

2 (606)-сон

Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш СХЕМАСИ

Босқичлар	Субъектлар	Ҳаракатлар	Муддатлар
1-босқич	Юридик ёки жисмоний шахс	Давлат рўйхатидан ўтказувчи органга кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш учун кадастр ҳужжатларини илова қилган ҳолда ариза беради.	Ҳуқуқлар вужудга келгандан кейин бир ой мобайнида
2-босқич	Давлат рўйхатидан ўтказувчи орган	Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш тўғрисидаги аризалар реестрида аризани рўйхатдан ўтказилади.	Ўша кунидек
3-босқич	Давлат рўйхатидан ўтказувчи орган	Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни рўйхатдан ўтказиш учун тақдим қилинган ҳужжатларни экспертизадан ўтказилади.	2 кун
		Зарур ҳужжатлар мавжуд бўлганда кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказилади.	
		Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқ давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисида гувоҳномани расмийлаштиради ва уни юридик ёки жисмоний шахсга беради.	
4-босқич	Давлат рўйхатидан ўтказувчи орган	Тақдим этилган ҳужжатларда тузатишга вақт талаб қилинадиган сезиларли бўлмаган камчиликлар мавжуд бўлганда ҳужжатлар аризага қайтарилди.	3 кун
5-босқич	Юридик ёки жисмоний шахс	Қайд этилган камчиликларни бартараф этади ва кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш учун ҳужжатларни такроран тақдим этади.	
6-босқич	Давлат рўйхатидан ўтказувчи орган	Рўйхатдан ўтказилади ва кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқ давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисида гувоҳнома беради.	2 кун

Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш:
зарур ҳужжатлар мавжуд бўлганда — 2 кун мобайнида;
тақдим этилган ҳужжатларда тузатишга вақт талаб қилинадиган сезиларли бўлмаган камчиликлар мавжуд бўлганда — 7 кунгача муддатда амалга оширилади.

— 83 —

19-модда

Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўғрисида, 2014 й.

Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни ва у ҳақда тузилган битимларни давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга
4-ИЛОВА

МАЪЛУМОТНОМА

Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказувчи органнинг штампининг Мазкур маълумотнома _____ (унинг талаби билан) _____ маълумотнома бериладиган органнинг номи) _____ шу ҳақдаки, _____ (юридик шахснинг номи, фуқаронинг _____ нинг фамилияси, исми, отасининг исми) _____ жойлашган бино ва иншоотлари _____ ҳуқуқида Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар давлат реестрида _____ (сана) _____ -рақам билан рўйхатдан ўтказилган.

Бино ва иншоотларнинг қисқача тавсифи

1. Кадастр рақами: ер участкасиники _____ бино ва иншоотники _____
2. Ер участкасининг майдони _____ га.
3. Ер участкасига бўлган ҳуқуқ тури _____
4. Ер участкасининг мўлжалланган мақсади _____
5. Ер участкасига бўлган ҳуқуқ давлат рўйхатидан ўтказилган сана _____
6. Ер участкасига бўлган ҳуқуқнинг давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисида гувоҳнома берилганлиги тўғрисида белги (серияси, рақами, санаси) _____
7. Бино ва иншоотлардан фойдаланиш мақсади _____
8. Умумий майдони _____ кв.м, шу жумладан ишлаб чиқариш (турар жой) майдони _____.
9. Бино ва иншоотга бўлган мулк ҳуқуқининг улуши _____ хоналар сони _____, уларнинг пландаги рақамлари _____, умумий майдони _____ кв. м, шу жумладан ишлаб чиқариш (турар жой) майдони _____ кв. м.
10. Бино ва иншоотларнинг инвентарь қиймати _____ минг сўм
11. Бино ва иншоотларга бўлган ҳуқуқларнинг чекланиши мавжудлиги _____
12. Мулк солиғи ва ер солиғидан қарздорлик ҳолати тўғрисидаги маълумотлар _____

13. Биноларни бузиб ташлаш мумкинлиги тўғрисида маълумотлар _____
Мазкур маълумотнома берилган кундан бошлаб бир ой мобайнида
хақиқий ҳисобланади.

Ер тузиш ва кўчмас мулк кадастри
давлат корхонаси бошлиғи

Рўйхатга олувчи

М.Ў.

Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни ва у ҳақда
тузилган битимларни давлат рўйхатидан
ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга
5-ИЛОВА

(Биринчи бет)

*Ўзбекистон Республикасининг
Давлат герби*

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ЕР РЕСУРСЛАРИ, ГЕОДЕЗИЯ, КАРТОГРАФИЯ ВА
ДАВЛАТ КАДАСТРИ ДАВЛАТ ҚЎМИТАСИ**

**Ер участкасига бўлган ҳуқуқнинг давлат
рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисида
ГУВОҲНОМА**

(Орқа томони)

**Ер участкасига бўлган ҳуқуқнинг давлат
рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисида
ГУВОҲНОМА
00 серияли 000000-сон**

Мазкур гувоҳнома _____
(гувоҳнома берилётган юридик шахснинг номи ёки

_____ жисмоний шахснинг фамилияси, исми, отасининг исми)

жойлашган (яшаётган) манзили _____

паспорт серияси _____ рақами _____, _____ да
_____ берилган
(паспорт берган органнинг номи, берилган сана)

шу ҳақдаким, унга _____ ҳуқуқи билан
(ҳуқуқ тури)

илова қилинган планга мувофиқ _____ гектар _____
(ер участкасининг жойлашган _____,

_____ жойи: вилоят, туман (шаҳар), аҳоли пунктининг, кўчанинг номи, уй рақами)

жойлашган _____ кадастр рақами берилган ва _____
(туман,

_____ Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган битимлар
(шаҳар номи)

реестрига _____ -сон билан киритилган ер участкаси тегишли.

Мазкур гувоҳнома _____ туманининг (шаҳрининг) Ер тузиш
(туман, шаҳар номи)

ва кўчмас мулк кадастри давлат корхонаси томонидан _____ га
(ер участкасига бўлган ҳуқуқни тасдиқловчи ҳужжат номи)

асосан берилди.

Ер тузиш ва кўчмас мулк кадастри
давлат корхонаси бошлиғи

_____ (имзо, Ф.И.О.)

Рўйхатга олувчи

_____ (имзо, Ф.И.О.)

_____ (сана)

М.Ў.

00 серияли 000000-сон
гувоҳномага
ИЛОВА

**Ер участкаси чегарасининг
ПЛАНИ**

(юридик шахснинг номи ёки жисмоний шахснинг фамилияси, исми, отасининг исми)

Кадастр рақами _____

Ер участкасининг майдони _____га (кв. м)

Ер участкаси чегараларининг бурилиш нуқталари координатлари каталоги			
Нуқта- лар рақами	х	у	с

Масштаб _____

Қўшни ердан фойдаланувчилар билан келишилган:

(номи, имзо, Ф.И.О.)

Ер тузиш ва кўчмас мулк кадастри
давлат корхонаси бошлиғи

(имзо, Ф.И.О)

Ижрочи

(имзо, Ф.И.О)

Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни ва у ҳақда
тузилган битимларни давлат рўйхатидан
ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга
6-ИЛОВА

(Биринчи бет)

**Ўзбекистон Республикасининг
Давлат герби**

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ЕР РЕСУРСЛАРИ, ГЕОДЕЗИЯ, КАРТОГРАФИЯ ВА
ДАВЛАТ КАДАСТРИ ДАВЛАТ ҚЎМИТАСИ**

**Бинолар, иншоотлар ва кўп йиллик дарахтларга
бўлган ҳуқуқнинг давлат рўйхатидан
ўтказилганлиги тўғрисида
ГУВОҲНОМА**

(Орқа томони)

**Бинолар, иншоотлар ва кўп йиллик дарахтларга
 бўлган ҳуқуқнинг давлат рўйхатидан
 ўтказилганлиги тўғрисида
 ГУВОҲНОМА
 00 серияли 000000-сон**

Мазкур гувоҳнома _____
 (гувоҳнома берилётган юридик шахснинг номи ёки

_____ жисмоний шахснинг фамилияси, исми, отасининг исми)

жойлашган (яшаётган) манзили _____
 паспорт серияси _____ рақами _____ да
 _____ берилган
 (паспорт берган органнинг номи, берилган сана)

шу ҳақдаким, унга _____ ҳуқуқи билан
 _____ (ҳуқуқ тури)
 илова қилинган рўйхатга мувофиқ _____
 (бинолар, иншоотлар ва кўп йиллик дарахтларнинг

_____ жойлашган жойи: вилоят, туман (шаҳар), аҳоли пункти ва кўчанинг номи, уй рақами)

жойлашган, _____ кадастр рақами берилган ва _____
 _____ (туман,

_____ Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар ва у ҳақда тузилган
 _____ шаҳар номи)

битимлар реестрига _____-сон билан киритилган бинолар, иншоотлар,
 кўп йиллик дарахтлар тегишли.

Мазкур гувоҳнома _____ туманининг (шаҳрининг) Ер тузиш
 _____ (туман, шаҳар номи)

ва кўчмас мулк кадастри давлат корхонаси томонидан _____
 _____ га
 _____ (бинолар, иншоотлар ва кўп йиллик дарахтларга бўлган ҳуқуқни тасдиқловчи ҳужжат номи)

асосан берилди.

Ер тузиш ва кўчмас мулк кадастри
 давлат корхонаси бошлиғи _____
 _____ (имзо, Ф.И.О.)

Рўйхатга олувчи _____
 _____ (имзо, Ф.И.О.)

_____ (сана)

М.Ў.

00 серияли 000000-сон
гувоҳномага
ИЛОВА

**Бинолар, иншоотлар ва кўп йиллик дарахтлар турлари
РЎЙХАТИ**

Бинолар, иншоотлар ва кўп йиллик дарахт турларининг номи	Кадастр рақами	Майдони, кв. м		Дарахтлар сони
		жами	ишлаб чиқариш, турар жой	

Вазирлар Маҳкамасининг
2014 йил 7 январдаги 1-сон қарорига
2-ИЛОВА

**Туман (шаҳар) ер кадастри дафтари юритиш
тартиби тўғрисида
НИЗОМ**

I. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом «Давлат ер кадастри тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ ер кадастри дафтари тузилиши, мазмунини ҳамда уни туманларда ва вилоятга бўйсунувчи шаҳарларда юритиш тартибини белгилайди

2. Туман (шаҳар) ер кадастри дафтари (кейинги ўринларда ер кадастри дафтари деб аталади) ерларни ҳисобга олиш ва уларни баҳолаш бўйича асосий ҳужжат бўлиб, у ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш учун зарур маълумотларни, ер участкасининг жойлашган ўрнини, қайси мақсадда фойдаланиш мўлжалланганлигини, унга эгалик қилиш, ундан фойдаланиш, уни ижарага олиш ҳуқуқларини ва унга бўлган мулк ҳуқуқини ҳамда ушбу маълумотларнинг ўзгариши тўғрисидаги маълумотларни ўз ичига олади, ер участкасининг миқдор ва сифат ҳолати тўғрисидаги ахборот манбаи ҳисобланади.

Ер кадастри дафтари шакллари тўлдириш тартиби «Ергеодезкадастр» давлат қўмитаси томонидан белгиланади.

3. Ер кадастри дафтари маълумотлари ерлардан фойдаланиш, уларни

тиклаш ва муҳофаза қилиш, ерларни бериш (сотиш) ва олиб қўйиш, ер учун ҳақ тўлаш миқдорини аниқлашда, ер тузишда, хўжалик фаолиятини баҳолашда ҳамда ерлардан фойдаланиш ва уларни муҳофаза қилиш билан боғлиқ бўлган бошқа чора-тадбирларни амалга оширишда фойдаланилиши шарт.

4. Ер кадастри дафтари «Ергеодезкадастр» давлат қўмитасининг туман (шаҳар) бўлинмалари томонидан давлат бюджети ҳисобига юритилади.

5. Ер кадастри дафтарида асосий ҳисоб тариқасида олдинги йил маълумотлари қабул қилинади.

Ер участкаларининг эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорлари (кейинги ўринларда ердан фойдаланувчилар деб аталади) ер кадастри маълумотлари ўзгаргандан кейин ўн кун муддатда «Ергеодезкадастр» давлат қўмитасининг тегишли туман (шаҳар) бўлинмаларига ер участкаларининг ҳуқуқий ҳолати, ерларнинг миқдор ва сифат бўйича ҳолати, ерлардан фойдаланилиши, уларнинг баҳоланишидаги ўзгаришлар тўғрисида ахборот беришга мажбурдирлар.

Захира ва аҳоли пунктларининг умумий фойдаланишдаги ерлари тўғрисидаги маълумотларнинг ўзгариши «Ергеодезкадастр» давлат қўмитасининг туман (шаҳар) бўлинмалари томонидан мавжуд ҳужжатлар ва материаллар асосида аниқланади.

6. «Ергеодезкадастр» давлат қўмитасининг туман (шаҳар) бўлинмалари ердан фойдаланувчилардан ер участкаларининг ҳуқуқий ҳолати, таркиби ва фойдаланилиши ўзгарганлиги тўғрисидаги маълумотларни оладилар ва уларни уч кун муддатда жойида текширгандан кейин жорий ўзгаришларни ер кадастри дафтарига киритадилар.

7. Ер кадастри дафтари махсус дастурий маҳсулот бўйича ишлаб чиқилган электрон шаклда юритилади. Ер кадастри дафтарининг маълумотлари қоғоз шаклида фойдаланиш ва сақлаш учун нусхаси босиб чиқарилади, тегишли имзолар билан расмийлаштирилади ва махсус йиғмажилдга тикиб қўйилади.

8. Ер кадастри дафтари маълумотлари умуман туман (вилоятга бўйсунувчи шаҳар) бўйича ўтган йил бўйича ерларнинг ҳажми ва улардан фойдаланиш тўғрисида ҳар йилги ҳисоботни тузишга асос бўлади.

9. Ер кадастри дафтари қўйидаги бўлимлардан ташкил топади:
ердан фойдаланувчилар тўғрисидаги умумий маълумотлар;
ерларнинг миқдорини ҳисобга олиш;
ерларнинг сифатини ҳисобга олиш (тупроқларнинг бонитировкаси тўғрисидаги маълумотлар);
ерларнинг қийматини баҳолаш.

II. Ердан фойдаланувчилар ва ер участкаларига бўлган ҳуқуқни давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги умумий маълумотлар

10. Ер фонди маълумотларини ҳар хил кўрсаткичлар бўйича дастурий маҳсулот асосида таҳлил қилиш имконини таъминлаш мақсадида ер кадастри

дафтарига ушбу Низомга 1-иловага мувофиқ шакл бўйича юридик шахсларнинг ер тоифалари бўйича ер участкалари тўғрисидаги асосий маълумотлар киритилади.

11. Ердан фойдаланувчиларнинг ер участкаларига бўлган ҳуқуқларини давлат рўйхатидан ўтказиш кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни ва улар билан битимларни давлат рўйхатидан ўтказувчи органлар томонидан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

III. Ерларнинг миқдорини ҳисобга олиш тартиби

12. Ерларнинг миқдори ҳар бир ердан фойдаланувчи томонидан фойдаланилаётган ер участкаларининг майдонлари тўғрисида аниқ маълумотларни олиш мақсадида ерларнинг тоифалари бўйича ушбу Низомга 2-иловага мувофиқ шакл бўйича ҳисобга олинади. Бунда ерларни тоифаларга тақсимлаш, уларнинг хусусиятларини ҳисобга олиб, ҳам қишлоқ жойлардаги ерлар, ҳам аҳоли пунктларининг ерлари учун ягона тамойил бўйича амалга оширилади.

13. Ерларнинг майдони 0,001 гектаргача аниқликда ҳисобга олинади.

14. Ерларнинг миқдори ер участкаларидан фойдаланувчи юридик ва жисмоний шахслар бўйича ер участкаларига бўлган ҳуқуқлар давлат рўйхатидан ўтказилганлиги ёки ўтказилмаганлигидан қатъи назар, ушбу Низомга 2-иловага мувофиқ шакл бўйича ҳисобга олинади.

15. Фуқароларга деҳқон хўжалигини (шахсий ёрдамчи) хўжаликни юритиш, якка тартибда уй-жой қуриш ва уй-жойни ободонлаштириш, шунингдек жамоат боғдорчилиги ва узумчилигини юритиш учун берилган ер участкалари тўғрисидаги маълумотлар ердан фойдаланувчилар сифатида алоҳида сатрда умумий сони ва улар томонидан фойдаланилаётган майдонлар кўрсатилиб, ҳар бир фуқаро бўйича ҳисобга олиш асосида 3-иловага мувофиқ ёзилади.

16. Фуқароларга деҳқон хўжалигини (шахсий ёрдамчи хўжаликни) юритиш ва якка тартибда уй-жой қуриш учун қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ва бошқа ташкилотларнинг ерлари берилган ер участкалари ушбу ташкилотларнинг ерлари таркибидан чиқарилади ва деҳқон хўжалигини (шахсий ёрдамчи хўжаликни) юритиш ва якка тартибда уй-жой қуриш учун берилган ерлар таркибида акс эттирилади.

17. Аҳоли пунктларининг ерлари ушбу Низомнинг 18-бандига мувофиқ ерларнинг тоифаларига тақсимланади.

Бунда ташкилотларнинг аҳоли пунктларида жойлашган ер участкалари тегишли ер тоифалари ва кичик тоифалари бўйича акс эттирилади. Аҳоли пунктлари ерлари таркибида фақат уй-жой қурилиши ерлари акс эттирилади. Умумий ер фондининг тоифалар ва турларга тақсимланиши тўғрисидаги ҳисоботда қўшимча ахборот тариқасида аҳоли пунктлари экинзорлари майдонларининг сони, умумий майдони ва таркиби келтирилади.

18. Ерларнинг миқдори ҳисоби қуйидаги тоифалар ва кичик тоифалар бўйича юритилади:

1. Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерлар:

- 1.1. Қишлоқ хўжалиги кооперативларининг (ширкатларнинг) ерлари;
- 1.2. Фермер хўжаликларининг ерлари;
- 1.3. Қишлоқ хўжалиги илмий-тадқиқот ташкилотлари ва ўқув-тажриба хўжаликларининг ерлари;
- 1.4. Ёрдамчи қишлоқ хўжаликларининг ерлари;
- 1.5. Бошқа қишлоқ хўжалиги ташкилотларининг ерлари;
- 1.6. Дехқон хўжаликларининг (шахсий ёрдамчи хўжаликларнинг) ерлари;
- 1.7. Жамоа боғдорчилиги ва узумчилигини юритувчи фуқароларнинг ерлари;
- 1.8. Якка тартибда боғдорчилик, сабзавотчилик ва чорвачиликни юритувчи фуқароларнинг ерлари;
- 1.9. Юридик ва жисмоний шахсларга берилмаган ерлар.

2. Аҳоли пунктларининг (шаҳарлар, посёлкаларнинг ва қишлоқ аҳоли пунктларининг) ерлари:

- 2.1. Шаҳарлар ва посёлкаларнинг ерлари;
- 2.2. Қишлоқ аҳоли пунктларининг ерлари.

2.3. Уй-жой қурилиши ерлари:

- 2.3.1. Кўп қаватли уйлар билан банд бўлган ерлар;
- 2.3.2. Якка тартибдаги уйлар билан банд бўлган ерлар.

3. Саноат, транспорт, алоқа, мудофаа ерлари ва бошқа мақсадларга мўлжалланган ерлар:

- 3.1. Саноат ерлари;
- 3.2. Темир йўллар ерлари;
- 3.3. Автомобиль йўллари ерлари;
- 3.4. Қувур транспорти ерлари;
- 3.5. Алоқа ерлари;
- 3.6. Мудофаа ерлари;
- 3.7. Бошқа мақсадларга мўлжалланган ерлар.

4. Табиатни муҳофаза қилиш, соғломлаштириш, рекреация ерлари ва тарихий-маданий мақсадларга мўлжалланган ерлар:

- 4.1. Табиатни муҳофаза қилиш мақсадларига мўлжалланган ерлар;
- 4.2. Соғломлаштириш мақсадларига мўлжалланган ерлар;
- 4.3. Рекреация мақсадларига мўлжалланган ерлар;
- 4.4. Тарихий-маданий мақсадларга мўлжалланган ерлар.

5. Ўрмон фонди ерлари:

- 5.1. Ўрмон хўжаликлари ерлари;
- 5.2. Бошқа ўрмон хўжалиги ташкилотлари ерлари.

6. Сув фонди ерлари.**7. Захира ва умумий фойдаланишдаги ерлар**

7.1. Захира ерлар;

7.2. Аҳоли пунктларининг умумий фойдаланишдаги ерлари.

19. Юридик ва жисмоний шахсларнинг ҳар хил мақсадларга мўлжалланган ер участкалари мавжуд бўлганда, ушбу ер участкалари тўғрисидаги маълумотлар тегишли тоифа ва кичик тоифалар бўйича келтирилади.

Экинзорларининг умумий майдони амалдаги ҳолати бўйича келтирилади, суғориладиган ерларнинг майдони алоҳида сатрларда келтирилади.

Агар юридик ва жисмоний шахсларнинг фойдаланишида бир нечта ер участкаси мавжуд бўлса, у ҳолда маълумотлар ушбу ер участкаларининг ҳар бири бўйича келтирилади.

20. Ер кадастри дафтарини юритишда ҳар бир ер участкасига қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда кадастр рақами берилади.

21. Ерларни ҳисобга олиш асосий ва жорий турларни ўз ичига олади.

Ерларни асосий турда ҳисобга олишда ер кадастри дафтарига юридик ва жисмоний шахсларнинг жорий йилнинг 1 январидagi ҳолатига кўра барча ерлари киритилади.

Ушбу дафтарга ваколатли органлар томонидан тугатилиши тўғрисида қарор қабул қилинган юридик шахслар ҳам киритилади, агар улар кейинги йилнинг 1 январигача корхона ва ташкилотларнинг ягона давлат регистрдан чиқарилмаган бўлса.

Ҳисобот йилининг 1 январигача бошқа юридик шахсларни қайта ташкил этиш натижасида янги ташкил этилган юридик шахслар ҳисобга олишнинг асосий тури тарихида ҳисобга олинади.

Фуқарога ер участкаси берилган, кейинчалик у ушбу ер участкасида қурилган бино ва иншоотлар билан биргаликда хусусий корхона ёки бошқа ташкилий-ҳуқуқий шаклдаги корхона ташкил этган ҳолларда ушбу ер участкаси ер кадастри дафтарига ташкил этилган юридик шахсга тегишли ер участкаси сифатида ёзилади.

Ерларни жорий ҳисобга олишда ер кадастри дафтарига фақат янги ташкил этилган юридик ва жисмоний шахслар, шунингдек ҳисобот йилининг 1 январидан кейин номида, ер участкасининг умумий майдони ва экинзорларида ўзгаришлар юз берган юридик ва жисмоний шахслар акс эттирилади. Бунда майдонлар юз берган ўзгартиришлар ҳисобга олинган ҳолда экиннинг барча турлари бўйича келтирилади.

22. Ердан фойдаланувчилар ва экинзорлар таркибидаги жорий ўзгартиришлар ер кадастри дафтарига мунтазам равишда ҳам юридик ва жисмоний шахсларнинг маълумотларига, ҳам «Ергеодезкадастр» давлат қўмитасининг тегишли туман (шаҳар) бўлинмалари ихтиёрида бўлган ҳужжатларга асосан киритилади.

Жорий ўзгаришлар ерларни ҳисобга олишни юритишга масъул бўлган шахсларнинг имзоси билан, ўзгартиришлар учун асосларни, ўзининг лавозимини, фамилиясини ва ўзгартириш киритилган санани кўрсатиб тасдиқланади.

Муҳофаза зоналарига киритилган ер участкалари тўғрисидаги маълумот-

лар, уларни белгилаш тўғрисида давлат органларининг қабул қилинган қарорларига асосан киритилади.

Ерларнинг миқдорини ҳисобга олиш маълумотлари бўйича туман (шаҳар), Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳамда умуман Ўзбекистон Республикасининг экинзорлари тоифалари ва турлари бўйича умумий ер фонди ва алоҳида суғориладиган ерлар фонди тўғрисида ушбу Низомга 3-иловага мувофиқ шаклга биноан ҳисоботлар тузилади.

23. Ер кадастри дафтари билан бир вақтнинг ўзида туман (шаҳар)нинг ер кадастри навбатчи харитаси белгиланган тартибда, электрон шаклида юритилади.

Ер кадастрининг навбатчи харитасига барча ер участкаларининг чегаралари, уларнинг таркибида юз бераётган ўзгартиришлар мунтазам равишда киритилади ва у ер кадастри бўйича геоахборот тизимини ташкил этиш учун асос бўлиб хизмат қилади.

IV. Ерларнинг сифати ҳисобга олинишини юритиш тартиби

24. Ерларнинг сифатини ҳисобга олиш қишлоқ хўжалигига мўлжалланган суғориладиган ва лалми ерлар тупроқларининг унумдорлиги (бонитет балларида), уларнинг тавсифи тўғрисида ҳар бир ердан фойдаланувчи бўйича аниқ маълумотлар олиш мақсадида ушбу Низомга 4-иловага мувофиқ шакл бўйича юритилади.

Ерларнинг сифатини ҳисобга олиш шакли алоҳида мазкур Низомнинг 18-бандида белгиланган ерларни тоифалар ва кичик тоифаларга бўлган ҳолда суғориладиган ва лалми ерларга алоҳида тузилади.

25. Суғориладиган ва лалми ерларнинг сифатини ҳисобга олиш шаклида тупроқларнинг бонитет баллари тупроқ бонитировкаси натижалари ва ерларнинг тавсифи бўйича синфларга бўлиниб, ерларнинг агрономик, экологик ва технологик хусусиятларининг тавсифи бўйича акс эттирилади.

26. Ерларнинг сифатини ҳисобга олиш асосий ва жорий турларни ўз ичига олади.

Ерларнинг сифатини ҳисобга олишнинг асосий тури сифатида ер кадастри дафтарида жорий йилнинг 1 январидаги мавжуд маълумотлар киритилади.

Тупроқларнинг янги бонитировкаси амалга оширилганда ушбу маълумотлар ҳисобга олишнинг асосий тури сифатида киритилади.

Ерларнинг сифатини жорий ҳисобга олишда ер кадастри дафтарида фақат янги ташкил этилган юридик в жисмоний шахслар ҳамда ҳисобот йилининг январидан кейин ерларнинг таркиби, майдони ва сифатида ўзгариш юз берган юридик ва жисмоний шахслар акс эттирилади.

27. Ерларнинг сифатида юз берган жорий ўзгаришлар ер кадастри дафтарида мунтазам равишда ҳам юридик ва жисмоний шахсларнинг маълумотларига, ҳам «Ергеодезкадастр» давлат қўмитасининг тегишли туман (шаҳар) бўлинмалари ихтиёрида бўлган ҳужжатларга асосан киритилади.

Жорий ўзгартиришлар ерларни ҳисобга олишни юритишга бўлган шахснинг имзоси билан, ўзгартиришлар учун асосларни, ўзининг лавозимини, фамилиясини ва ўзгартириш киритилган санани кўрсатиб тасдиқланади.

V. Ерларнинг қийматини баҳолашни ҳисобга олиш тартиби

28. Ер кадастри дафтарыда ерларнинг қийматини баҳолаш сифатида қишлоқ хўжалиги товар ишлаб чиқарувчиларининг қишлоқ хўжалиги ерларининг қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда аниқланган норматив қиймати тўғрисидаги маълумотлар келтирилади.

29. Қишлоқ хўжалиги экинзорларининг меъёрий қийматини ҳисобга олиш ҳар бир ердан фойдаланувчи бўйича ушбу Низомга 5-иловага мувофиқ шаклга биноан юритилади.

30. Қишлоқ хўжалиги экинзорларининг норматив қийматини ҳисобга олиш ушбу Низомнинг 18-бандида назарда тутилган ерлар тоифалари ва кичик тоифаларига бўлинган ҳолда юритилади.

Ҳисобга олиш шаклида қишлоқ хўжалиги экинзорларининг майдонлари турлари бўйича 1 гектар ернинг ўртача норматив қиймати ва экинзорларининг умумий норматив қиймати акс этирилади, хўжаликнинг қишлоқ хўжалиги экинзорлари бўйича яқун чиқарилади.

31. Қишлоқ хўжалиги экинзорларининг норматив қийматини ҳисобга олиш асосий ва жорий турларни ўз ичига олади.

Ҳисобга олишнинг асосий тури сифатида ер кадастри дафтарыга жорий йилнинг 1 январидаги мавжуд қишлоқ хўжалиги экинзорларининг норматив қиймати тўғрисидаги маълумотлар киритилади.

Қишлоқ хўжалиги экинзорларининг норматив қиймати янгидан аниқланган ҳолатларда, ушбу маълумотлар ҳисобга олишнинг асосий тури сифатида киритилади.

Экинзорларнинг норматив қийматини ҳисобга олишнинг жорий турида ер кадастри дафтарыда фақат янги ташкил этилган юридик ва жисмоний шахслар ҳамда ҳисобот йилининг 1 январидан кейин қишлоқ хўжалиги экинзорларининг таркиби ва майдони ўзгарган юридик ва жисмоний шахслар акс этирилади. Бунда норматив қиймат қишлоқ хўжалиги экинзорлари ҳар бир турининг ўртача норматив қийматидан келиб чиқиб уларнинг норматив қийматини қайта ҳисоблаб чиққан ҳолда қишлоқ хўжалиги экинзорларининг барча турлари бўйича келтирилади.

32. Қишлоқ хўжалиги экинзорининг норматив қиймати тўғрисидаги маълумотларнинг жорий ўзгартиришлари ҳисобга олиш шаклига мунтазам равишда ҳам юридик ва жисмоний шахсларнинг маълумотларига, ҳам «Ергеодезкадастр» давлат қўмитасининг тегишли туман (шаҳар) бўлинмалари ихтиёрида бўлган ҳужжатларга асосан киритилади.

Жорий ўзгартиришлар ерларни ҳисобга олишни юритишга масъул бўлган шахснинг имзоси билан, ўзгартиришлар учун асосларни, ўзининг

лавозимини, фамилиясини ва ўзгартириш киритилган санани кўрсатиб тасдиқланади.

VI. Яқунловчи қоида

33. «Ергеодезкадастр» давлат қўмитасининг тегишли туман (шаҳар) бўлинмалари ер кадастри дафтарининг аниқ ва мунтазам юритилиши учун қонун ҳужжатларига мувофиқ жавоб берадилар.

Туман (шаҳар) ер кадастри дафтарини
юретиш тартиби тўғрисидаги низомга
1-ИЛОВА

**Ер участкаларининг эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари
ва мулкдорлари тўғрисида умумий
МАЪЛУМОТЛАР**

Тартиб рақами	Ер участкалари эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорларининг номи	СТИР	Кадастр рақами	Жойлашган жойи (манзили)	Хуқуқ тури	Ер участкасининг асосий фойдаланиш мақсади	Ер участкасига хуқуқни тасдиқловчи ҳужжат	Ер участкасига бўлган хуқуқнинг чекланиши мавжудлиги	Сервитутлар мавжудлиги	Ер участкасига хуқуқнинг давлат рўйхатидан ўтказилганлиги	Ер участкасидан фойдаланиш муддати	Умумий майдон, га	
												ҳужжатлар бўйича	амалда
1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Асосий маълумотлар													
20 йил 1 январдаги ҳолатига кўра													
Жорий маълумотлар													
(Ўзгартиришлар киритиш учун асос, ўзгартириш киритган шахснинг лавозими, фамилияси, имзоси, сана)													

Изоҳлар:

1. Шакл ушбу Низомнинг 18-бандига мувофиқ ерларнинг тоифалари ва кичик тоифалари бўйича ер участкаларининг эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорлари бўйича тўлдирилади.
2. СТИР (солиқ тўловчининг идентификация рақами) туман (шаҳар) давлат солиқ хизмати органларининг маълумотлари бўйича қабул қилинади.

Туман (шаҳар) ер кадастри дафтарини
юретиш тартиби тўғрисидаги низомга
2-ИЛОВА

2 (606)-сон

_____ тумани (шаҳри) ер фондининг ер участкалари
эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорларига
ТАҚСИМЛАНИШИ

Тартиб рақами	Ер участкалари эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорларининг номи	Кадастр рақами	Умумий майдон, га		Экин ерлари	Шу жумладан иссиқхо- наларда	Кўп йиллик дарахтлар					Бўз ерлар	Пичан- зор- лар	Яйловлар	
			ҳужжат- лар бўйича	амалда			ҳам- маси	Шу жумладан						ҳам- маси	ш. ж. сув билан таъминланган яйловлар
								боғ лар	узум- зор- лар	тут- зор- лар	бошқа- лар				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Асосий маълумотлар															
20 йил 1 январдаги ҳолатига кўра															
Жорий маълумотлар															
(Ўзгартиришлар киритиш учун асос, ўзгартириш киритган шахснинг лавозими, фамилияси, имзоси, сана)															

Изоҳ: шакл ушбу Низомнинг 18-бандига мувофиқ ерларнинг тоифалари ва кичик тоифалари бўйича ер участкаларининг эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорлари бўйича тўлдирилади.

— 99 —

19-модда

Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари тўғрисида, 2014 й.

2-илованинг давоми

Қишлоқ хўжалиги экинзорлари майдонлари (гр. 6 + 8 + 13 + 14 + 15)	Мелиоратив тайёрлаш ҳолатидаги ерлар	Ўрмонлар			Бута-зорлар	Сув остидаги ерлар					Йўллар, сўқмоқлар ва чорвайўллари	Кўчалар, майдонлар	Био ва ҳовлилар	Бошқа ерлар
		ҳаммаси	шу жумладан			ҳаммаси	шу жумладан							
			иҳота дарахт-зорлари	терақ-зорлар			дарёлар, сойлар, ирмоқлар	қўллар	сув омборлари ва ҳавзалари	каналлар, коллектор ва зовурлар				
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Асосий маълумотлар														
20 йил 1 январдаги ҳолатига кўра														
Жорий маълумотлар														
(Ўзгартиришлар киритиш учун асос, ўзгартириш киритган шахснинг лавозими, фамилияси, имзоси, сана)														

Туман (шаҳар) ер кадастри дафтарини
юретиш тартиби тўғрисидаги низомга
3-ИЛОВА

2 (606)-сон

_____ туманининг (шаҳрининг) умумий ер фондини
тоифалар ва турлар бўйича тақсимлаш тўғрисида
ХИСОБОТ

Тоифа ва кичик тоифа- лар рақами	Ер фондининг тоифалари ва кичик тоифалари	Сатр- лар рақами	Сони	Умумий майдон	Экин ерлари	Кўп йиллик дарахтлар					
						шу жумладан					
						ҳаммаси	боғ- лар	узум- зор- лар	тут- зор- лар	бошқа- лар	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1.	Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерлар										
1.1.	Қишлоқ хўжалиги кооперативлари (ширкатлар) ерлари	1									
1.2.	Фермер хўжаликлари ерлари	2									
1.3.	Қишлоқ хўжалиги илмий-тадқиқот ташкилотлари ва ўқув-тажриба хўжалиklarининг ерлари	3									
1.4.	Ёрдамчи қишлоқ хўжаликлари ерлари	4									
1.5.	Бошқа қишлоқ хўжалиги ташкилотларининг ерлари	5									
1.6.	Дехқон хўжаликлари (шахсий ёрдамчи хўжалиklar)нинг ерлари	6									
1.7.	Жамоа боғдорчилиги ва узумчилигини юритадиган фуқароларнинг ерлари	7									
1.8.	Якка тартибда боғдорчилик, сабзавотчилик ва чорвачилик юритувчи фуқароларнинг ерлари	8									
1.9.	Юридик ва жисмоний шахсларга берилмаган ерлар	9									
	Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерларнинг жами (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 + 9-сатрлар)	10									
2.	Аҳоли пунктларининг ерлари										
2.1.	Шаҳар ва посёлкаларнинг ерлари (маълумот тарзида келтирилади)	11									
2.2.	Қишлоқ аҳоли пунктларининг ерлари (маълумот тарзида келтирилади)	12									
2.3.	Шаҳар ва посёлкаларнинг уй-жой қурилиши ерлари										
2.3.1.	Кўп қаватли уйлар билан банд бўлган ерлар	13									
2.3.2.	Якка тартибдаги уйлар билан банд бўлган ерлар	14									
	Уй-жой қурилиши ерларнинг жами (13 + 14-сатрлар)	15									

— 101 —

19-модда

3.	Саноат, транспорт, алоқа, мудофаа ерлари ва бошқа мақсадларга мўлжалланган ерлар								
3.1.	Саноат ерлари	16							
3.2.	Темир йўллар ерлари	17							
3.3.	Автомобиль йўллари ерлари	18							
3.4.	Қувур транспорти ерлари	19							
3.5.	Алоқа ерлари	20							
3.6.	Мудофаа ерлари	21							
3.7.	Бошқа мақсадларга мўлжалланган ерлар	22							
	Саноат, транспорт, алоқа, мудофаа ерлари ва бошқа мақсадларга мўлжалланган ерларнинг жами (16 + 17 + 18 + 19 + 20 + 21 + 22-сатрлар)	23							
4.	Табиатни муҳофаза қилиш, соғломлаштириш, рекреация ва тарихий-маданий мақсадларга мўлжалланган ерлар								
4.1.	Табиатни муҳофаза қилиш мақсадларига мўлжалланган ерлар	24							
4.2.	Соғломлаштириш мақсадларига мўлжалланган ерлар	25							
4.3.	Рекреация мақсадларига мўлжалланган ерлар	26							
4.4.	Тарихий-маданий мақсадларга мўлжалланган ерлар	27							
	Табиатни муҳофаза қилиш, соғломлаштириш, рекреация ва тарихий-маданий мақсадларга мўлжалланган ерларнинг жами (24 + 25 + 26 + 27-сатрлар)	28							
5.	Ўрмон фонди ерлари								
5.1.	Ўрмон хўжалиklarининг ерлари	29							
5.2.	Бошқа ўрмон хўжалиklари ташкилотларининг ерлари	30							
	Ўрмон фонди ерларининг жами (29 + 30-сатрлар)	31							
6	Сув фонди ерлари	32							
7.	Захира ва умумий фойдаланишдаги ерлар								
7.1.	Захира ерлар	33							
7.2.	Умумий фойдаланишдаги ерлар	34							
	Жами захира ва умумий фойдаланишдаги ерлар (33 + 34-сатрлар)	35							
	Туман (шаҳар) ерларининг жами (10 + 15 + 23 + 28 + 31 + 32 + 35-сатрлар)	36							
	Туман (шаҳар) чегарасидан ташқарида фойдаланилаётган ерлар	37							
	Бошқа туманларнинг (шаҳарларнинг) ердан фойдаланувчилари томонидан фойдаланилаётган ерлар	38							
	Туман (шаҳар) маъмурий чегарасидаги ерларнинг жами (36 – 37 + 38-сатрлар)	39							

Туман (шаҳар) ер кадастри дафтарини
юретиш тартиби тўғрисидаги низомга
4-ИЛОВА

Сугориладиган ва лалми ерларнинг сифати

Тартиб рақами	Ер участкалари эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорларининг номи	Сугориладиган қишлоқ хўжалиги экинзорлари майдони, га	Шу жумладан бонитет синфлари бўйича										Баҳо-ланмаган ерлар
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
			0 — 10	11 — 20	21 — 30	31 — 40	41 — 50	51 — 60	61 — 70	71 — 80	81 — 90	91 — 100	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Асосий маълумотлар													
20 йил 1 январдаги ҳолатига кўра													
Жорий маълумотлар													
(Ўзгартиришлар киритиш учун асос, ўзгартириш киритган шахснинг лавозими, фамилияси, имзоси, сана)													

4-илованинг давоми

Ўртача балл бонитети	Сув билан таъминланганлиги, %	Ўзлаштирилган давр	Маданий-лашганлиги	Эрозияга дучор бўлиш даражаси	Тошлоқлик даражаси	Шўрланиш даражаси	Ер ости сувининг чуқурлиги, м	Ерларнинг ифлосланиши
15	16	17	18	19	20	21	22	23
Асосий маълумотлар								
20 йил 1 январдаги ҳолатига кўра								
Жорий маълумотлар								
(Ўзгартиришлар киритиш учун асос, ўзгартириш киритган шахснинг лавозими, фамилияси, имзоси, сана)								

Изоҳ: шакл ушбу Низомнинг 18-бандига мувофиқ ерларнинг тоифалари ва кичик тоифалари бўйича ер участкаларининг эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорлари бўйича тўлдирилади.

Туман (шаҳар) ер кадастри дафтарини
юретиш тартиби тўғрисидаги низомга
5-ИЛОВА

Қишлоқ хўжалиги экинзорларининг норматив қиймати

Тартиб рақами	Ер участкалари эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорларининг номи	Экин ерлари						Боғлар					
		сўғориладиган			лалми			сўғориладиган			лалми		
		май-дони, га	1 га ернинг қиймати, минг сўм	умумий қиймати, минг сўм	май-дони, га	1 га ернинг қиймати, минг сўм	умумий қиймати, минг сўм	май-дони, га	1 га ернинг қиймати, минг сўм	умумий қиймати, минг сўм	май-дони, га	1 га ернинг қиймати, минг сўм	умумий қиймати, минг сўм
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Асосий маълумотлар													
20 йил 1 январдаги ҳолатига кўра													
Жорий маълумотлар													
(Ўзгартиришлар киритиш учун асос, ўзгартириш киритган шахснинг лавозими, фамилияси, имзоси, сана)													

Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўғрисида, 2014 й.

Ўзумзорлар						Бошқа дарахтзорлар					
сўғориладиган			лалми			сўғориладиган			лалми		
май-дони га	1 га ернинг қиймати, минг сўм	умумий қиймати, минг сўм	май-дони, га	1 га ернинг қиймати, минг сўм	умумий қиймати, минг сўм	май-дони, га	1 га ернинг қиймати, минг сўм	умумий қиймати, минг сўм	май-дони, га	1 га ернинг қиймати, минг сўм	умумий қиймати, минг сўм
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
Асосий маълумотлар											
20 йил 1 январдаги ҳолатига кўра											
Жорий маълумотлар											
(Ўзгартиришлар киритиш учун асос, ўзгартириш киритган шахснинг лавозими, фамилияси, имзоси, сана)											

Бўз ерлар						Пичанзор ва яйловлар						Жами	
сугориладиган			лалми			сугориладиган			сугорилмайдиган				
май-дони, га	1 га ернинг қиймати, минг сўм	умумий қиймати, минг сўм	май-дони, га	1 га ернинг қиймати, минг сўм	умумий қиймати, минг сўм	май-дони, га	1 га ернинг қиймати, минг сўм	умумий қиймати, минг сўм	май-дони, га	1 га ернинг қиймати, минг сўм	умумий қиймати, минг сўм	май-дони, га	умумий қиймати, минг сўм
27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
Асосий маълумотлар													
20 йил 1 январдаги ҳолатига кўра													
Жорий маълумотлар													
(Ўзгартиришлар киритиш учун асос, ўзгартириш киритган шахснинг лавозими, фамилияси, имзоси, сана)													

Изоҳ: шакл ушбу Низомнинг 18-бандига мувофиқ ерларнинг тоифалари ва кичик тоифалари бўйича ер участкаларининг эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорлари бўйича тўлдирилади.